

DRAUGAS

PERIODICALS
December 7,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS – FRIDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 7, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 12/06/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.237
Kaina 50 c.

Avarija Būtingės terminale įvyko dėl darbuotojų aplaidumo

Vilnius, gruodžio 6 d. (BNS) — Ketvirtadienį lankydami Antavilių vandens tiekimo stoties vandens gerinimo įrenginių atidaryme, prezidentas Valdas Adamkus sakė, kad Būtingės avarija yra „nelaimingas atsitikimas Lietuvai“.

Speciali darbo grupė, tyrusi lapkričio 23 d. Būtingės terminalo avarijos priežastis ir apimtį, šią savaitę paskelbė, kad per avariją į jūrą pateko 59 tonos naftos, iš kurių 10 tonų buvo surinkta.

V. Adamkus piktinosi, kad už įrenginių veikimą atsakingi pareigūnai neatliko savo pareigų. Prezidentas teigė girėdęs, kad būta aplaidumo terminalo valdyme, nekokybiško įrangos. „Tiekėjai, turbūt pardavė ne aukščiausios kokybės įrengimus arba vamzdynus, bet reikia palaukti galutinio išvadų“, sakė V. Adamkus.

Jis pažymėjo, kad jei tokios avarijos kartosis, jos neabejotinai padarys daug žalos Baltijos jūrai. „Jūrai 50 tonų yra blogas dalykas, bet dėl to Baltijos jūra išgyvens, ir ilgalaikės įtakos neturės. Žala yra padaryta, ir tie, kurie už tai atsakingi, turės atlyginti tą žalą“, pabrėžė V. Adamkus.

Avarijos žala aplinkai įvertinta 2,6 mln. litų. Ją turės atlyginti Būtingės terminalą naudojanti bendrovė „Mažeikių nafta“.

Darbo grupės išvadose teigiama, kad avarijos priežastis yra povandeninės transporta-

vimo žarnos įtrūkimas, kurį sąlygojo nepakankama Būtingės terminalo povandeninės dalies priežiūra. Savo rekomendacijose darbo grupė siūlo bendrovei „Mažeikių nafta“ patikslinti terminalo naudojimo ir priežiūros tvarką, taip pat suderinti naftos išsiliejimų likvidavimo tvarką.

Tuo tarpu Lietuvos žalieji siūlo dėl nesaugaus naudojimo uždaryti Būtingės terminalą ir reikalauja pastarosios avarijos terminale kaltininkų „kraujo ir galvų“.

Ketvirtadienį surengtoje spaudos konferencijoje Lietuvos žaliųjų judėjimo (LŽJ) atstovai tvirtino, jog situacija Būtingės naftos terminale „akivaizdžiai parodo korupcijos ir politikų trumparegiškumo pasekmes“.

Lietuvos žalieji įsitikinę, jog Lietuvos piliečiai neturi pasyviai stebėti Būtingės naftos terminale vykstančius reiškinus ir „abejingai laukti ekologinės ir ekonominės šalies katastrofos“.

Žalieji įsitikinę, jog avarijos Būtingės terminale dažniausiai vyksta dėl gamtinių sąlygų, kurios yra „visiškai netinkamos“ terminalui naudoti.

* **Susivienijimo „Mažeikių nafta“ vadovybė** pareiškė esanti pasirengusi dirbti su nepriklausomais vadybos tikrintojais, jeigu vyriausybė juos pasamdys. Seimo konservatoriai pasiūlė vyriausybei surengti bendrovės patikrinimą, kuris, anot „Mažeikių naftos“, užkirstų kelią politinėms spekuliacijoms apie jos vadovybę ir kad būtų aiškiai nusakyta, kokios priežastys lėmė nuostolingą įmonės veiklą. Pasak „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus James Scheel, gamykla pasirengusi pateikti informaciją apie bendrovės veiklą ir finansus, nors darbas ir vykdomas laikantis bendrovės verslo plano ir visuotinai priimtų pramonės reikalavimų. (BNS)

* **Speciali komisija baigė tirti lapkričio 24-osios vakare „Mažeikių naftos“ dyzelino valymo įrenginių krosnių dūm-taktyje įvykusio sprogimo priežastis.** Oficialios komisijos išvados patvirtino, kad į krosnių kuro sistemą pateko bent zino, kurio ten neturėtų būti. Šio nelaimingo atsitikimo metu žmonės nenukentėjo, sprogimas gaisro nesukėlė. Pasak pranešimo, po įvykio įrenginiai buvo nedelsiant sustabdyti, krosnys užgesintos. Visi technologiniai įrenginiai ir vamzdynai išliko hermetiški ir nepažeisti. Gamybinio įvykio JAV bendrovė, tačiau kaip siekį įvertinti žalą, jeigu „Williams“ pasitrauktų iš Lietuvos, pareiškė Liberalų frakcijos seniūnas, Seimo opozicijos vadovas Gintaras Steponavičius. „Kai yra priimti įsipareigojimai, reikia visomis išgalėmis siekti, jog „Mažeikių nafta“ ir „Williams“ dirbtų efektyviai ir užtikrintų tiek investicijas, tiek pajamas, tiek nuolatinių naftos tiekimą“, sakė G.

* **Seimas balsų dauguma ketvirtadienį atmetė opozicijos siūlymą grąžinti 2002 metų Nacionalinio biudžeto projektą vyriausybei dar kartą patobulinti.** Dar kartą taisyti biudžetą norėjo opozicinių Liberalų sąjungos, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių), Centro sąjungos bei Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos atstovai. Vyriausybės pataisytą biudžeto projektą paremė daugiausiai Socialdemokratinės koalicijos bei Naujosios sąjungos frakcijoms priklausančios seimūnai. Antrą kartą apsvaustę vyriausybės patikslintą 2002 m. biudžeto projektą, Seimas nusprendė, jog įstatymas bus priimamas gruodžio 13 dieną. (BNS)

* **Siūlymą svarstyti sutarties su „Williams“ nutraukimo galimybę didžiausia opozicinė Seimo Liberalų frakcija** vertina ne kaip norą išstumti JAV bendrovę, tačiau kaip siekį įvertinti žalą, jeigu „Williams“ pasitrauktų iš Lietuvos, pareiškė Liberalų frakcijos seniūnas, Seimo opozicijos vadovas Gintaras Steponavičius. „Kai yra priimti įsipareigojimai, reikia visomis išgalėmis siekti, jog „Mažeikių nafta“ ir „Williams“ dirbtų efektyviai ir užtikrintų tiek investicijas, tiek pajamas, tiek nuolatinių naftos tiekimą“, sakė G.

* **Siūlymą svarstyti sutarties su „Williams“ nutraukimo galimybę didžiausia opozicinė Seimo Liberalų frakcija** vertina ne kaip norą išstumti JAV bendrovę, tačiau kaip siekį įvertinti žalą, jeigu „Williams“ pasitrauktų iš Lietuvos, pareiškė Liberalų frakcijos seniūnas, Seimo opozicijos vadovas Gintaras Steponavičius. „Kai yra priimti įsipareigojimai, reikia visomis išgalėmis siekti, jog „Mažeikių nafta“ ir „Williams“ dirbtų efektyviai ir užtikrintų tiek investicijas, tiek pajamas, tiek nuolatinių naftos tiekimą“, sakė G.

Prezidentas Valdas Adamkus (dešinėje) sveikina garbingą apdovanojimą gavusį Strobe Talbott. (Gedimino Žilinskio (Elta) nuotr.)

Lietuvos bičiuliui iš JAV įteiktas kunigaikščio Gedimino ordinas

Vilnius, gruodžio 6 d. (BNS) — Ketvirtadienį prezidentas Valdas Adamkus buvusios JAV prezidento Bill Clinton administracijos Valstybės sekretoriaus pavaduotojui Strobe Talbott už nuopelnus Lietuvai įteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordina valstybinį apdovanojimą.

„Kai Lietuvai reikėjo draugų ir paramos, jūs buvote kartu su mumis. Dėkoju ne tik vyriausybei, bet ir visos tautos vardu“, sakė V. Adamkus. S. Talbott aktyviai prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo, ekonominių ir karinių pajėgumų vystymo bei dvišalių santykių stiprinimo.

Dėkodamas už jam suteiktą garbę, jis ceremonijoje sakė „esąs optimistiškai nusiteikęs kitų metų atžvilgiu“. 2002-ieji laikomi esminiais Stepovavičius. Tačiau „Williams“ negali reikalausiti palankesnių sąlygų, nei tai įtvirtinta įstatymuose bei sutartinuose įsipareigojimuose. (BNS)

* **Kauno arkivyskupijoje kultūros ministrė Roma Dovydenienė ir Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ketvirtadienį pasirašė bendradarbiavimo sutartį dėl Kauno arkivyskupijos muziejaus įsteigimo.** Arkivyskupijos pastate įsikursiamas muziejus jau galima pamatyti, kaip atrodė prieš keletą metų mirusio kardinolo Vincento Sladkečiaus butas, taip pat veikia Kauno arkivyskupijos istorijos ekspozicija. Kitais metais čia planuojama atidaryti ir Kauno arkivyskupijos bažnytinio meno parodą. Muziejaus įsteigimas sutapo su Kauno arkivyskupijos 75 metų jubiliejumi. (BNS)

* **Į Lietuvą iš Rusijos valstybinio naujausios istorijos, Rusijos valstybinio socialinės-politinės ir Rusijos valstybinio karinio archyvų parvežtos 6,199 įvairių archyvinų dokumentų kopijos.** Dokumentai parvežti padedant Lietuvos kultūros atašė Rusijoje Juozui Budraičiui ir bus saugomi Lietuvos ypatingajame archyve. Kita mikrofilmų dalis — (apie 5,400 mikrofilmų) buvusių Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės žemių — Gardino ir Breslaujos miesto teismų 1573-1685 metų dokumentai — bus parvežta vėliau. (BNS)

* **Žemdirbių savivaldai atstovaujantis Žemės ūkio rūmai (ŽŪR) nesutinka** parduoti žemės užsieniečiams ir siūlo šiuo klausimu atnaujinti derybas su Europos Sąjunga (ES). ŽŪR susirinkime dauguma narių nusprendė, jog žemė galima būtų pardavinėti tik pabaigus žemės reformą ir atsiskaicius su visais buvusiais jos savininkais. ŽŪR pirmininkas Jonas Ramonas sakė, kad Lietuvai nereikėtų atsiskaityti 7 metų pereinamojo laikotarpio dėl žemės pardavimo užsieniečiams. Jo galima atsiskaityti tik tuo atveju, jei bus suvienodintos Lietuvos ir ES žemdirbio gaunamos pajamos. (L.R,Elta)

* **„Lietuvos dujos“ pasirašė papildomą susitarimą su Rusijos susivienijimu „Gazprom“ dėl dujų tiekimo** kitų metų pirmąjį pusmetį. Dujų kaina Lietuvos įmonei padidės 16 litų — iki 320 litų už 1,000 kubinių metrų. (L.R,Elta)

* **Valstybinio turizmo departamento duomenys rodo, jog į Lietuvą užsieniečių per dešimt šių metų mėnesių, palyginti su pereinamuoju periodu, atvyko beveik 2 proc. daugiau.** (VŽ,Elta)

* **Pastarosiomis dienomis atšalęs oras** Lietuvoje nutiesė trijų žmonių gyvybes. (BNS)

Lietuvos ambasados JAV laiškus peržiūri kaukėti diplomatai

Vilnius, gruodžio 6 d. (BNS) — Amerikos pašto siuntinėjamus juodligės sporos diplomatinio pašto peržiūros darbą Lietuvos ambasadoje Vašingtone pavertė karinėms operacijoms prilygstančia veikla.

Kaip pranešė „Lietuvos rytas“, jau kurį laiką laiškus ambasadoje pakaitomis atplėšinėja trys apsaugines prijuostes pasirišę, pirštines mūvintys, kaukėti ambasados darbuotojai Marijus Petrušonis, Sigitas Mackonis ir Gintas Valys.

Kasdien maždaug po šimto laiško bei kitokios korespondencijos gaunamoje ambasadoje vokai atplėšinėjami tik po ambasados laiptais esančioje ir iki šiol nenaudojamoje patalpoje.

„Imtis beveik karinių priemonių skaitant laiškus paskatino ambasadai korespondenciją pristatantys JAV paštininkai“, teigė ambasadoriaus asistentas Marijus Petrušonis.

Vos tik Amerikoje prasidėjo panika dėl teroristų pašto siuntinėjamų juodligės spora, ambasadai korespondenciją pristatanti paštininkų elgesys ir išvaizda iškart pasikeitė. „Iš pašto automobilių prie ambasados dabar išlipa tik pirštinių ir kaukėti Amerikos tarnautojai. Negana to, jie nuo ką tik atvežtos pašto siuntos stengiasi kuo labiau nesusukti ir įbruka mums į beveik atbulomis“, teigė M. Petrušonis.

Išvydę tokį amerikiečių elgesį su pašto siuntomis, Lietuvos diplomatai nusprendė imtis panašių saugumo priemonių.

* **Lietuvos pašto pervežimo centrą Vilniuje pasiekė neaiškios kilmės juodi milteliai iš Irano — 7 dėžės, sveriančios po 2 kilogramus.** Ant dėžių užrašyta „Medžio anglis“. Atidarius vieną iš dėžių, viduje rasti neaiškios kilmės juodi milteliai. Į įvykio vietą išvyko specialiosios tarnybos. (BNS)

* **Ūkio ministerijos duomenimis, per 4 mėnesius nuo liepos 1 d., kai įsigaliojo naujas įmonių bankroto įstatymas, pradėtų bankroto procedūrų padaugėjo 68,8 proc.** Siemiet tarp bankrutuojančių ir bankrutavusių bendrovių pirmąja prekybos įmone. (VŽ,Elta)

* **Krepšininkas Arvydas Sabonis įsteigė savo vardu pavadintą paramos fondą, padėsiantį patenkinti vaikų pomėgius ir poreikius.** Į naujojo fondo veiklą, kuri aprėps ne vien krepšinį, jau įsitraukė bendrovės, imonės, verslininkai ir Kauno „Žalgirio“ krepšininkai. Oficialų fondo pristatymą planuojama surengti 2002 m. sausį. „Vieni vaikai pasirinks sportą, kitiems rūpi kompiuteriai ar muzika, bet jie visi be suaugusiųjų pagalbos niekaip neišsivys. Deja, ne kiekviena šeima turi galimybių patenkinti savo atžalų norus. Tad krepšinio mokyklos ar globos namų rėmimas iš esmės turi vieną tikslą — pagal galimybes padėti patenkinti vaikų pomėgius ir poreikius“, sakė krepšininkas. (BNS)

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Islambadas. Talibano aukščiausiasis vadas, mulla Mohammad Omar nusprendė perduoti paskutinę didelę talibų tvirtovę — Kandaharo miestą, pranešė naujienų agentūra „Afghan Islamic Press“. „Mulla Mohammad Omar nusprendė, kad Kandaharas turi būti perduotas buvusiam Jihad'o vadui mulai Naqibullah“, sakė buvęs Talibano pasiuntinys Pakistane mulla Abdul Salam Zaef. Pagal su puštūnų genties vadu ir būsimuoju Afganistano vyriausybės vadovu Hamid Karzai pasiektą susitarimą, mulla M. Omar bus dovanota gyvybė. „Jau bus dovanota gyvybė ir bus leista oriai gyventi. Jis yra mujahidas, jis dirbo Afganistano žmonėms ir yra nekaltas“, sakė A. Zaef. Remiantis paskutiniais pranešimais, A. S. Zaef patvirtino, kad mulla M. Omar sutiko, jog Kandaharo gynejai penktadienį pradės ginklų atidavimą „neutrاليا asmeiniui“. Tačiau jis pabrėžė, kad Talibanas nepasiduos puštūnų genties vadui ir būsimajam Afganistano vyriausybės vadovui Hamid Karzai.

Vašingtonas. Baltieji rūmai ketvirtadienį pareiškė, kad aukščiausiajam Talibano vadui, mulai Mohammad Omar nebus suteikta amnestija, ir jis turi stoti prieš teisingumą. Baltųjų rūmų atstovas spaudai Ari Fleischer, paprašytas pakomentuoti A. S. Zaef pareiškimą dėl M. Omar laisvės, sakė: „Prezidentas George W. Bush tvirtai įsitikinęs, kad suteikusieji prieglobstį teroristams privalo būti patraukti atsakomybėn“. Tuo tarpu puštūnų genties vadas ir būsimasis Afganistano vyriausybės vadovas Hamid Karzai pranešė pasiūles amnestiją „eiliniams talibams“. Paklaustas apie mullas Omar ateitį, H. Karzai sakė: „Omar turi pasmerkti terorizmą ir aiškiai pasakyti, kad terorizmas supriešas Afganistano visuomenę ir sugriovė mūsų valstybę. Toks yra mūsų reikalavimas“.

Sutla Chili, Afganistanas. Ketvirtadienį Tora Bora rajone rytų Afganistane sausumos ir oro pajėgos puolė Osama bin Laden tinklo „al Qaeda“ kovotojus. Vienas JAV lėktuvas numetė 5 bombas kalnuose netoli Sutla Chili, o vietos genties pajėgų tankiai apsaugė „al-Qaeda“ pozicijas. Naujienų agentūra „Afghan Islamic Press“ pranešė, kad kalnuose netoli numanomos bin Laden olo sleptuvės dėl amerikiečių bombardavimo kilo milžiniškas miško gaisras. Be to, maždaug 2,000 vietos afganų genties kovotojų veikė Baltųjų kalnų Melavos rajone, o JAV lėktuvai bombardavo jų taikinius. JAV ir afganų pareigūnai sakė, kad minėtame olo labirinte, kuris per 1979-1989 metų afganistaniečių partizanų ir sovietų karą buvo paverstas bunkeriu sistema, O. bin Laden gali turėti šimtus fanatiškai atsidadavusių kovotojų.

Bona, Vokietija. Pazaradienį padėti į šalį kardus ir imti į rankas noragus, būsimieji Afganistano vadai pasuko civilinės politikos keliu po 23 metus trukusios okupacijos, partizaninio karo, pilietinės nesantaikos ir islamiškojo radikalizmo. Jei nenukryps nuo kelio, naujieji vadovai, kurie suderino susitarimą dėl valdžios pasidalijimo po 9 dienas Bonoje trukusių varginančių derybų, gali nuvesti valstybę tolyn nuo tradicinio karo vadų viešpatavimo ir supaprastintą afganų demokratiją. Tačiau jiems patarta būti atsargiems. Afganai nuo 1989 m. sužlugdė mažiausiai penkis taikos planus. Kai kurie jų virto įirtinga gentių kova praėjus tik kelioms dienoms po pasirašymo ceremonijos. Tačiau sąlygos naujai erai susiklostė geresnės nei bet kada: afganai pavargę nuo karo, priešiškos grupuotės pasirengusios taikai, o tarptautiniai rėmėjai pasirengę prisidėti atstatant numiokotą valstybę.

Jeruzalė. Izraelio pareigūnai ketvirtadienį sakė, kad palestiniečių vadė Yasser Arafat priemonės prieš islamistų kovotojus yra nepakankamos, o Y. Arafat policija tuo tarpu stengiasi per 24 valandas, kurias kaip malonę skyrė žydų valstybei, suimti kuo daugiau ekstremistų. „Šiuo metu Yasser Arafat nėra padaręs nieko, nėra padėjęs net 5 proc. pastangų, o šie suėmimai iš esmės yra dūmų uždanga“, sakė Izraelio Užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Noam Katz. Tuo tarpu palestiniečių pareigūnai sakė, kad nuo sekmadienio, kai Y. Arafat po dviejų savaitžių sprogdinių paskelbė nepaprastąją padėtį, jau suimta 180 kovotojų.

Vašingtonas. JAV Kongresas trečiadienį paragino prezidentą George W. Bush nutraukti visus ryšius su Palestiniečių savivalda ir jos pirmininku Yasser Arafat, jeigu jie nepažabos palestiniečių ekstremistų smurto. Atstovų rūmai ir Senatas patvirtino neįpareigojantis nutarimus, kurie rodo augantį JAV nepasitenkinimą Y. Arafat'u. Kongreso nariai reikalauja, kad palestiniečių prezidentas arba imtų persekioti ir nubautų ekstremistus, rengiančius išpuolius prieš Izraelį, arba išduotų juos Izraelio teisėsaugai. Jeigu Y. Arafat neišims priemonių, G. W. Bush turėtų nutraukti santykius su juo ir su Palestiniečių savivalda, sakoma nutarimuose. Tuo tarpu nutarimų priešininkai teigė, kad jų priėmimas tik padidins įtampą Artimuosiuose Rytuose ir nepadės sugrąžinti priešų šalių prie derybų stalo.

Maskva. Rusija ir JAV paskelbė, jog sumažino savo strateginių ginklų arsenalą iki lygio, numatyto sutartyje „START-I“, kurią 1991 m. pasirašė JAV ir Sovietų sąjunga. Rusijos Užsienio reikalų ministerijos pareiškime sakoma, kad nešėjų skaičius sumažintas iki 1,136, branduolinių galvutelių skaičius iki 5,518. Tai yra gerokai mažiau nei numatyta Strateginių ginklų apribojimo sutartyje. Rusijos prezidentas Vladimir Putin ir JAV prezidentas George W. Bush praėjusių mėnesių per V. Putin vizitą į JAV paskelbė, jog šalys ketina dar labiau sumažinti savo branduolinių ginklų atsargas, kurios pasiektų žemiausią lygį nuo 6-ojo dešimtmečio.

Canaveralo kyšulys, Florida. Daugkartinis erdvėlaivis „Endavour“ trečiadienį pakilo į orbitą su 7 astronautais, kurie į Tarptautinę kosminę stotį ir gabena daugiau kaip 2 tonas atsargų ir 6,000 JAV vėliavėlių, skirtų pagerbti rugėjo 11-ąją JAV įvykdyto teroro aukas.

KALENDORIUS

Gruodžio 7 d.: Šv. Ambraziejus; Aras, Daugardas, Jaunutis, Tautė.
Gruodžio 8 d.: Šv. M. Marijos nekaltasis prasidejimas; Gaila, Gedmintė, Gentvilas, Romarikas, Vaidgūnas, Zenonas.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

LIETUVOS FUTBOLU FEDERACIJOS
RŪPESČIAI

Jausdama didelį Lietuvos sporto visuomenės susirūpinimą nepatenkinama daugelio šalies stadionų būkle, Lietuvos futbolo federacija (LFF) kartu su suinteresuotomis žiniybomis ir organizacijomis nuolat svarsto įvairius šios sudėtingos problemos sprendimo būdus, teigiama LFF vadovybės išplatintame pareiškime.

LFF atkreipia šalies vadovybės ir visuomenės dėmesį į tai, jog „nesutvarkius šių sporto bazių infrastruktūros, jų modernizavus, bus pakenkta visuomenės interesams, didelė dalis Lietuvos vaikų praras galimybę sportuoti“.

Būdamas labiausiai suinteresuota tuo, kad Lietuvos futbolo aikštės ir stadionai atitiktų bent minimalius europinius standartus, rekomenduojamus UEFA (su rekomendacijos tekstu galima susipažinti internete, adresu

<http://www.futbolas.lt>), Lietuvos futbolo federacijos vadovybė ir stadionų priežiūros komitetas šiuo metu ruošia stadionų, kuriuose žaidžiamos šalies pirmenybių ir Lietuvos rinktinės rungtynės, vystymo planą.

„Plano tikslas — garantuoti, kad Lietuvos futbolo komandos ir toliau dalyvautų Europos komandų turnyruose, kad dėl nepatenkinamos stadionų kokybės jos nebūtų pasmerktos žaisti futbolą vien tik vietiniuose lygiuose“, — sakoma LFF vadovybės pareiškime.

UEFA rekomendacijose atkreipiamas ypatingas dėmesys į futbolo aikštės kokybę, bei žiūrovų infrastruktūros (bilietų pardavimas, saugumas, sanitarija, aptarnavimas) reikalavimus. Dalis šių reikalavimų galios jau nuo 2004 metų, o nuo 2010 metų rekomendacijų reikalavimai taps privalomi visoms Europos futbolo federacijoms.

Kadangi vien klubams sutvarkyti stadionus yra sunkus uždavinys, „Lietuvos futbolo federacija kviečia Lietuvos Respublikos Seimą, Vyriausybę, Kūno kultūros ir sporto departamentą, savivaldybes ir suinteresuotas sporto federacijas bendrai svarstyti stadionų modernizavimo problemas, taip pat imtis konkrečių veiksmų sprendžiant stadionų nuosavybės, investicijų į juos, finansavimo ir kitus klausimus“, — dėstoma pareiškime.

Kaip teigia LFF stadionų priežiūros komiteto pirmininkas Romas Stašauskas, pirmaeilis ir neatidėliotinas uždavinys yra „gerinti aikščių kokybę ir stadionų estetinį vaizdą, nes žaidimo kokybė tiesiogiai priklauso nuo aikštės kokybės“.

Siekdama bent iš dalies spręsti šią problemą, per pastaruosius metus LFF savo lėšomis dalyvavo šalyje įrengiant keturias FIFA standarto dirbtinės dangos futbolo aikštes, tačiau to nepakanka.

„Deja, nei LFF, nei Lietuvos futbolo klubai nėra stadionų savininkai, todėl dabartinį stadionų savininkų ir valstybės aktyvesnės pozicijos bei investicijų Lietuvos stadionams po vienerių-dvejų metų bus netinkami tarptautinio ly-

gio varžyboms“, — konstatuoja LFF vadovybė. Jos vertinimu, tai labai susilpnintų tautinio futbolo ir kitų stadionuose kultivuojamų sporto šakų lygį.

Pasak LFF, kitų metų futbolo čempionatams bus keliama griežti reikalavimai, „diskvalifikuojant netinkamus stadionus ir taip palaipsniui juos pertvarkant pagal UEFA nustatytus kriterijus“.

LFF pasiryžusi siekti, kad Lietuvoje neliktų regionų, kuriuose dėl netinkamų stadionų neįmanoma žaisti futbolo bei inicijuoti visuomenės diskusiją šiuo svarbiu klausimu. Tuo pačiu LFF ragina „suinteresuotus žinybas aktyviai prisidėti svarstant šią problemą jau dabar, nelaukiant kito sezono pradžios“.

(BNS)

LIETUVOS
KREPŠININKAI
SUTRIUSKINO
ŠVEICARUS

Trečią pergalę 2003 metų Europos čempionato atrankos turnyro A grupėje iškovojo Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė, trečiadienį namie 93:47 (23:10, 18:15, 29:7, 23:15) sutriuškinusi Šveicarijos komandą.

Nugalėtojams taškus pelnė visi dešimt aikštėlyje pabuvoję žaidėjai: Ramūnas Šiškauskas — 16, Šarūnas Jasikevičius — 14 (9 rezultatyvūs perdavimai ir 7 atkovoti kamuoliai), Euralius Žukauskas — 13 (4 blokuoti metimai), Rimantas Kaukėnas ir Saulius Štomba — po 12, Donatas Slanina — 8, Robertas Javtokas 6, Tomas Masiulis ir Mindaugas Žukauskas — po 5 ir Darius Maskolionas — 2.

„Malonus ne rungtynių rezultatas, o tai, kad iškovojoje visas tris pergalės“, — apie atrankos ciklo pradžią spaudos konferencijoje kalbėjo rinktinės vyriausiasis treneris Antanas Sireika.

Plačiau rungtynių šeiminingų ekipos treneris nekommentavo, motyvuodamas tuo, kad žaidėjai dar dary daug klaidų, kurias reikia taisyti.

„Žaidėm ne rezultatui, o žiūrovams, todėl privertėm juos žaisti pilna jėga žiūrovams, kurie tiek arenoje, tiek prie televizorių ekranų palaikė Lietuvos rinktinę“, — tikino A. Sireika, paklaustas ką sakys žaidėjams per pertrauką, kai, pirmąjį solidžiu skirtumu, šeiminingai ir toliau triuškins varžovą.

Po trijų ratų Lietuva pirmąją grupę kartu su Turkijos rinktinė, kuri trečią pergalę iškovojo lapkričio 28 d. namie, 80:67 (26:12, 16:17, 13:17, 25:21) nugalėjusi Ukrainos komandą.

(BNS)

*** Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė tvirtai pradėjo atrankos varžybas į 2003 metų žemyno pirmenybes Švedijoje.** Per pirmąsias atrankos rungtynes Vilniuje lietuviai 95:73 sutriuškino Olandijos rinktinę. Dvikova su olandais buvo naujojo Lietuvos rinktinės trenerio Antano Sireikos kovos „krikštas“. (LR,KD,Elta)

LFF „Lituanica“ pirmoji komanda po šio sezono paskutiniųjų futbolo rungtynių, lapkričio 11 d. vykusių Elgin, IL. Rungtynės buvo laimėtos 3-1 „Lituanicos“ pergale. Nuotr. R. Kartavičius

„METROPOLITAN“ FUTBOLU LYGOS „MAJOR“ DIVIZIJOS
2001-2002 METŲ RUDENS RATO BAIGIMINĖ LENTELĖ

Vieta	Komandos vardas	rungt.	taškai	įvarečių sant.
1.	„Vikings“	9	17	18-9
2.	„Eagles“	9	17	23-17
3.	„Maroons“	9	17	20-14
4.	„United Serbs“	9	15	25-20
5.	„Lightning“	9	14	11-13
6.	„Liths-Lituanica“	9	12	21-19
7.	„Kickers“	9	9	14-19
8.	„Green-White“	9	8	12-15
9.	„Schwabent“	9	7	13-20
10.	„Legovia“	9	5	10-21

Tos patios lygos žemesnės — I-sios divizijos stovis

1.	„Centrum Sport“	9	25	30-9
2.	„Sockets“	9	21	24-7
3.	„Zrinski“	8	13	20-9
4.	„Poseidon“	9	13	15-24
5.	„Lions“	9	12	16-20
6.	„Wings“	9	11	22-17
7.	„Highlanders“	9	11	14-18
8.	„Dinamo“	9	10	14-21
9.	„Sparta“	8	5	13-21
10.	„Rams“	9	4	10-32

KALBA LFK „LITUANICA“ TRENERIS
GEDIMINAS JARMALAVIČIUS

Esame prie Naujųjų metų slenkstio, todėl norėtusi apžvelgti praėjusius metus. Iš tiesų, tai buvo labai sėkmingi metai, tai graži vyriškų kovų, nuostabių įvarečių ir pergalių metai.

Kaip galima nepasidžiaugti, jog per visus metus „Lituanica“ futbolo komanda, įskaitant ir salės futbolą, iškovojo 27 pergalės, pasiekė 12 lygiųjų ir tik du kartus pralaimėjo. Komandai pavyko įgyvendinti savo svajonę ir iškopti „Major“ diviziją.

Visą rudenį vyko įtemptos kovos „Major“ divizijoje. Ir čia mūsų vyrai nepasisiuoklino. Tik pačiose pirmose rungtynėse pralaimėta stipriai lenkų „Eagles“ komandai. Vėliau iškovojo dvi pergalės ir šešias lygybias. Su dvilyka taškų įsitvirtinome turnyrinės lentelės viduryje. Futbolo mėgėjai įsitikino, o aš galiu drąsiai teigti, kad su visomis komandomis žaidėme kaip lygūs su lygiais ir su truputį geresniu vartininku žaidimu galėjome pretenduoti į pačias aukščiausias vietas. Reikia pasakyti, kad pajutom savo kailių, jog futbolo lygis „Major“ divizijoje žymiai aukštesnis. Visas daroma žymiai greičiau, staugiau, tvirtiau. Kiekviena komanda turi savo vadovus, žaidžia tik jai būdingu stiliumi.

Todėl su visomis reikia kovoti iš visų jėgų. Buvau maloniai nustebintas vyrais šią vasarą. Kada po sunkių kovų, pagaliau iškopus „Major“ diviziją, pasiūliau jiems bent trejetą savaitę pailsėti, visi kategoriskai atsikvėpė. Kibomė į darbą. Niekas negalėtų suskaičiuoti kiek atlikom šuolių, pagreitėjimų, kiek nubėgom mylių, žodžiu, padirbėjom iš peties, o tas darys rezultatus. Žinoma, buvo geresnių ir blogesnių rungtynių, bet valios kovoti netrūko. Negalima pamiršti rungtynių su „Maroons“, kada pralaimėjome 1:4. Tada sugebėjome

penktą kartą, kurio, deja, dėl visiško suprantamų priežasčių tenkėjas neįskaitė. Labai sunkios rungtynės buvo su „Svabais“, su „Serbais“, kurios gal nebuvo labai gražios akiai, bet jose atsiskleidė paties geriausios komandos savybės — nepalūžti, pasiduoti, kovoti. Norėčiau nuoširdžiai padėkoti vyrams. Norėčiau, kad jaunimas profesionalumo ir pasiruošimo rungtynėms pasimokyty iš komandos veterano Dano Smulcko. Norėčiau padėkoti Rolandui Siniakovui, Petriui Šmigelskiui, Algiiui Šalkauskiui, kurie padėjo komandai iškopti „Major“ diviziją. Turiu ačiū Gytiiui Kavaliauskui, kuris sutiko persikvalifikuoti iš saugų linijos į gynbos grandį, ir, kaip matėt, ten buvo vienas geriausių laisvųjų gynėjų visoje lygoje.

Labai greitai prigijo komandoje ir tapo jos smegenimis Žilvinas Čenys. Pajuto įvartiu skoni ir vėl kelė paniką varžovams Laimis Bytautas. Kaip visada kovingas ir sportiškai piktas buvo Juan Berutti. Žavėjo Virgio Žuromsko šėviai, o ir visi kiti komandos žaidėjai įnešė darą indelį į komandos laimėjimus.

Pažvelkime į ateitį. Visi — tiek skeptikai, tiek geranoriški sirgaliai įsitikino, kad turime tikrai neblogą pajėgumo komandą. Manau, kad pavasario mes dar sustiprėsime. Jau dabar turime patvirtinimus dviejų-trijų žaidėjų, kurie tikrai atvyks iš Lietuvos. Bet komandai būtina ir kitokia pagalba. Labai padidėjo išlaidos iškopus „Major“ diviziją. Juk reikia turėti ir rezervinę komandą, o tai vėl aprangos, kamuolių, mokesčiai teisejams, vėl pinigai. Mūsų rėmėjų greitos kaskodėl negausėja. Senieji rėmėjai jau ne tokie aktyvūs, o naujieji — lūkurioja. Labai norėčiau pakviesti naujai atvykusius lietuvius: ateikite, žiūrėkite — juk mūsų

Kalba Gediminas Jarmalavičius, LFK „Lituanica“ vyrų komandos treneris.

tikrai jau yra daug. Jeigu kiekvienas lietuvis paaukotų bent po vieną dolerį, jau kokia suma susidarytų! Broliai lietuviai — tik vienas doleris iš jūsų, o komandai tai jau šis tas. Labai norėčiau pakviesti ir paprašyti žmones, kurie turi savo verslus tikiškai mums, padėkite mums. Juk tuos pinigus, kuriais mus paremsite, jūs galite nurašyti nuo mokesčių.

Noriu pakviesti ir organizacijas, ir vadus, juk daug vyrų iškilmingai taria, kad „Lituanica“ — vienintelė lietuvių futbolo komanda Š. Amerikoje. Jie tai žino, bet būtų gera, kad jie žinotų, kad ir toliau komandai išlikti, ir būti kietu riešutu žymiai gausėsių tautų komandoms, mes turime būti visi kartu, turim padėti vieni kitiems.

Kviečiu visus žmones, kurie turi idėjų, gerų norų — ateikite, kalbėkimės, skambinkit man. (Telefonai nurodomi galė). Tik budami kartu mes išliksime.

Labai norėčiau padėkoti komandos sirgaliams. Tiems žmonėms, kurie lydi mus į to-

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00

Tik šeštadienio laida:

JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00

Užsakant i Lietuva:

Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILBOJA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslelės, krūtys, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260.

TRUMPAL...

* Antradienį po beveik metų pertraukos JAV NBA čempionato rungtynes žaidė „Cleveland Cavaliers“ klubo vidurio puolėjas lietuvis Žydrūnas Ilgauskas. Jis per susitikimą su Rytų konferencijos pirmūne „Detroit Pistons“ komanda pelnė 11 taškų. Pėdos traumą išsigydyęs 26 metų 2 m 21 cm ūgio Lietuvos krepšininkas buvo sutiktas karštais plojimais. „Malonu sugrįžti. Man, komandai, gerbėjams bei mano šeimai tai buvo ilgas ir sunkus kelias. Tikiuosi, kad ši kartą operacija pasiteisins ir dar kurį laiką galėsiu rungtyniauti“, sakė Ž. Ilgauskas. „Jis dar nėra visiškai atsigavęs, bet puiku jį vėl matyti aikštėlyje“, teigė Žydrūno komandos draugas Andre Miller. (Elta)

* Atleistas Kauno „Žalgirio“ krepšinio komandos įžaidėjas Kęstutis Marčiulionis žais Vilniaus „Lietuvos rytas“ komandoje. Turėjęs išvykti į Saratovą „Avtorod“. (Rusija) klubą, K. Marčiulionis priėmė Lietuvos krepšinio lygos vadovo pasiūlymą žaisti šioje komandoje šį bei kitą sezoną. Kartu su juo „Žalgirį“ palikęs Andrius Jurkūnas iki sezono pabaigos atstovaus Varšuvos „Polonia“ (Lenkija) komandai. (BNS)

* Netikėtai baigėsi Kaune įvykęs atvirasis Lietuvos šiuolaikines penkiakovės čempionatas. Jį laimėjo kaunietis Tadas Žemaitis (treneris Henrikas Eismontas), surinkęs 5,614 taškų ir aplenkęs Latvijos atstovus. (KD, Elta)

„AŠ — KONSERVATORĖ!“

PROF. ONA VOVERIENĖ

2001 m. lapkričio 17 d. Vilniuje, savivaldybės Baltojoje salėje tokiu pavadinimu įvyko bendras Moterų konservatorių sąjungos ir Lietuvos Moterų lygos renginys — konferencija.

Konferencijoje dalyvavo prof. Vytautas Landsbergis. Jis pasidžiaugė dideliu bariū susirinkusiųjų ir palinkėjo visus klausimus spręsti jautriai bei dalykiškai, taip, kaip moka moterys.

Konferencijoje dalyvavo ne tik vilnietės ir vilniečiai, bet ir dalyviai iš Klaipėdos, Kauno, Molėtų, Jonavos, Marijampolės.

Vladas Laučius savo pranešime „Lietuvos konservatorių idejinės savivokos problemos“ kalbėjo, kad konservatizmas harmoningai jungia du pradus — klasikinių intelektualų ir tradicinių krikščioniškųjų. Tie pradai suponuoją ir konservatizmo vertybes. Konservatoriai siekia sugrąžinti idealus ir politiką, o politikos svarbiausiu tikslu laiko teisingumo įgyvendinimą.

Grazina Trimakaitė savo pranešime „Konservatizmas kaip gyvenimas“ teigė, kad konservatorių reikia gimti, kad galėtum tvirtai pasipriešinti tam amoralumui, kurį skelbia ir įgyvendina kitos partijos. Jos nuomone, dabar, kai Lietuvoje įžaliai naikinama dora ir visos katalikiškosios bei tautinės vertybės, amoralu būti neišmanėliais, nekūrybingais, nežinoti Lietuvos tikrosios padėties — politinės, ekonominės, socialinės, pasiduoti griaušančiai valstybei ir žmogų kairiajai propagandai.

Seimo narė Rasa Juknevičienė savo pranešime „Partijų vaidmuo demokratinėje valstybėje. Dešiniajasis partijas skiriančios ir vienijančios vertybės“ pabrėžė, kad partijos — tai vienas svarbiausių demokratijos veiksmų. Tačiau jos privalo turėti savo vertybinius pamatus ir tarpusavyje konkuruoti vertybiniu lygmeniu. Lietuvoje partijos nėra subrandusios. Tai rodo jų elgesys Seime ir žiniasklaidoje ypač rinkiminių kampanijų metu. Konservatorių partija yra viena brandžiausių, savo veikla daranti didelį poveikį visuomenės demokratizavimui.

Kuo skiriasi dešinišiosios ir kairiosios partijos, yra akivaizdu. Dešinišiosios siekia integracijos, o kairiosios stengiasi dešiniajį niekinti, jų gretas skaldyti. Kitos dešinišiosios skiriasi, visų pirma, savo

vadų ambicijomis. K. Bobelio partija tik sakosi esanti dešinioji, bet visada veikia su kairiaisiais. Č. Jursėnas šios partijos narių laiko savais. Liberalų ideologija nesufirmuota, jie blaškosi, neturi aiškių orientyrų — vertybinių nuostatų. Konservatoriai juose mato bendražygius ateityje, kai liberalai subręs ir surimės. Dešiniųjų jėgų santarvė dabar ypač pageidautina, nes formuojasi labai realus radikalizmo pavojus.

Seimo narė, Moterų konservatorių sąjungos pirmininkė, Irena Degutienė savo pranešime „Moterų konservatorių sąjungos ateities perspektyvos“ palygino Lietuvos ir užsienio valstybių moterų laimėjimus politikoje. Lietuvoje jie menki. Tik 15 moterų Seime. Mažai moterų ir kitose valdymo struktūrose. Del to Seime dauguma kairiųjų vyrų priima tokius įstatymus, kurie griaučia dorovę ir moralę: tai ir lošimo namų legalizavimas, tai ir leidimas prekiauti alkoholiu visą parą, net degalinėse ir sanatorijose, nuolat išsklaidytas pasididžiavimas dėl prostitucijos legalizavimo ir tokios jų politikos rezultatai: demoralizuota, nedarni šeima, skyrybų skaičius padidėjęs daugiau negu 4 kartus, nutrukę ryšiai tarp tėvų ir vaikų.

Moterų konservatorių sąjungos veikla plėtojama trimis pagrindinėmis kryptimis: 1. šeimos gaivinimo ir stiprinimo; 2. moterų ir vyrų lygių teisių ir galimybių siekimo; 3. didesnių moterų skaičiaus dalyvavimo politikoje ir valdyme.

Romualda Hofertienė savo pranešime „Kultūra — konservatizmo pamatas“ pažymėjo, kad konservatizmas yra šimtmetiais išbandyta ideologija. Ji atėjo iš žilos senovės ir drąsiai žengia į ateitį. Konservatizmo pamatas — krikščioniškosios vertybės. Nors pagoniškosios kultūros dievai irgi padeda. Įžalia politinė naujovė — skelbti nuosavybę apsitveriant, „įvertinti“ Perkūnas, trenkęs į A. Paulausko tvorą ir ją nugriovęs. Prelegentė konservatoriams linkėjo nenusiminti dėl pralaimėjimo ir dirbti valstybės naudai.

Diskusijas pradėjusi, O. Voverienė pasidžiaugė Tėvynės sąjungos gražia demokratijos pamoka, kandidatėmis ir prezidento postą pasilant moteris. Ne taip svarbu, kad jos nelaimėjo. Tai jau ne jų, o pačios bendruomenės problema ir patriarchalinė nuostata. Svarbu — partijos gera valia. Tai

Illinois Lietuvos respublikonų lyga stengiasi, kad Illinois generalinėje asamblėjoje būtų pravažta rezolucija paremti Lietuvos narystę NATO. Š.m. lapkričio 9 d. Lygos atstovai susitiko su Illinois valstijos senatorium William Mahar pasitarti dėl siūlomų rezolucijos. Iš k. Vytas Jasiševičius, senatorius William Mahar, Kazimieras Oksas, Lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas ir Pranas Jurkus.

pat svarbu, kad jos rinkiminės kampanijos metu, važinėdamos po Lietuvą, uždegtų tūkstantį žiborių, balsavusių už jas. Tie žiburiai neužges, jie švies šimtams moterų, balsuojančių už moteris ir eisiančių į politiką nešti tautos idėją ir tautinio atgimimo dvasią. Prelegentė gerai įvertinimo Tėvynės sąjungos naująją programą „Partijos tapatybė ir strategija“.

Vilija Aleknaite-Abramikiene savo kalboje gerai įvertino konferencijos eigą, sakė, kad joje jaučiamas atsinaujinimo dvasia, siūlė įsteigti interneto puslapį, temų naujoms konferencijoms. Ji informavo, kad Rusijoje yra išleista juoda šimtiška knyga, skelbianti Rusijos imperijos atkūrimo perspektyvą. Ten pagonybės skleidėjai ir sektų organizatoriai, socdemai ir komunistai skelbiami tos idėjos bendrininkais, o katalikybė — didžiausiu priešu. Pagonybė Lietuvoje neturi religijai būtiniausių bruožų: doktrinos, kulto ir bažnyčios. Todėl ji tėra tik priešiška kurtymui katalikybėje instrumentas ir etninės kultūros forma. Etninės kultūros įstatymas priimtas Seimo 1999 metais ir reikia tik, kad jo nuostatos būtų įgyvendinamos.

Diskusijose dalyvavo Nijolė Rudgalviene, Audronė Barzdaitienė, Teklė Vengrytė, Sofija Daubaraitė, kitos moterys.

Teklė Vengrytė savo kalboje ypač akcentavo asmens tapatybės dokumento ydingumą, atsisakant tautybės. Tokie tapatybės dokumentai, jos nuomone yra analogiški karvių numeriams, kabinamiems ant rago, ar auslės.

Konferencijoje vieningai buvo priimtos rezolucijos, kuroms remiamos „Partijos tapatybės ir strategijos“ nuostatos ir Lietuvos vizija — europietiška Lietuva ir lietuviška Lietuva. Europietiška savo ekonomika, euroatlantinė integracija, žinių visuomenės pobū-

K. PALTAROKO KATALIKIŠKOJI VIDURINĖ MOKYKLA ŠVENTĖ SAVO 10-METĮ

Spalio 11-19 d. Panevėžio K. Paltaroko katalikiškoje vidurinėje mokykloje įvykis renginiais paminėtas mokyklos įkūrimo dešimtmetis.

Pradinių klasių mokytojos su mokiniais mokyklos aktų salėje surengė giesmių bei liuturno šokių dieną, vyresniųjų klasių moksleiviai parodė poetinę kompoziciją „Aš laimingas esu“ ir skaitė Vytauto Macionio eiles, moksleivių tėvams Tarptautinės ekumeninės organizacijos nariai iš JAV vedė konferencijas apie šeimą ir santuoką.

Spalio 19 d. vysk. Juozas Preikšas Kristaus Karaliaus katedroje aukėjo šv. Mišias už šios mokyklos bendruomenę. Pamaldose dalyvavo mokyklos mokytojai, mokiniai, jų tėvai ir svečiai. Per pamokslą vyskupas pasidžiaugė Dieviu už patirtą geradarį. Po to buvo įteigta nauja mokyklos vėliava.

Po Mišių mokyklos aktų salėje vyko šventinis minėjimas. Jame dalyvavo vysk. Juozas Preikšas, mons. Juozapas Antanavičius, kan. Vytautas Masy, miesto meras Valdemaras Jakštas, Šv. Tėvų skyriaus ve-

dėjais Dainius Šipelis, vysk. K. Paltaroko giminaitė Valerija Paltarokaite, Lietuvos katalikiškųjų mokyklų atstovai. Vysk. Juozas Preikšas sveikindamas mokyklos bendruomenę pasidžiaugė, kad visų pirma šioje mokykloje iš dalies išsipildė vysk. K. Paltaroko svajonės ir lūkesčiai. Čia jaunimas mokomas vertinti nenykstančias dvasines vertybes. Kreipdamasis į mokytojus ganytojas pabrėžė, kad elementorius yra vadovas ir žinių pasauli, o kryžiaus slėpinyje glūdi meilė, pasiaukojimas ir atsidavimas. Sykiu jis ragino mokytojus vesti mokinius ne tik į žinių pasaulį, bet ir brandinti juos kaip asmenybes, turinčias tikėjimo ir doros sparnus.

Po sveikinimų ir linkėjimų mokyklos bendruomenė surengė gražų šventinį koncertą, vėliau linksną vakaronę.

BŽ, 2001m. Nr.21

dži, lietuviška — savo kalba, tautiniu tapatumu ir kultūra, etninis ir krikščioniškųjų vertybių puoselėjimu, tradiciniais moralės principais.

Konferencijos dalyvės parėmė Audronės Barzdaitienės pasiūlymą pastatyti paminklą Lietuvos laisvės armijos įkūrėjo ir vado generolo Kazio Verversio ir jo broliui partizanui motinai jų sodyboje Kalvių kaime, o taip pat pasiūlymą įamžinti Lietuvos partizano motinos atminimą, pastatant paminklą vienoje pagrindinių aiškiųjų ar gatvių Vilniuje.

* Šiemet sukanka 75 metai, kai, remiantis popiežiaus Pijaus XI paskelbta apaštališkąja konstitucija „Lithuanorum gente“, buvo įkurta Kauno arkivyskupija ir Lietuvos bažnytinė provincija. „Arkivyskupijos 75 metų jubiliejus — tai ne tik graži šventė. Jubiliejus yra Dievo dovana, leidžianti įvertinti nueitą kelią, pasidžiaugti darbu vaisiais, ir, svarbiausia, įamžinti dabarties darbui“, sakė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius. (Elta)

DRAUGAS, 2001 m. gruodžio 7 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Visgi tikslas dar nepasiektas

Vis dažniau girdime teigiamų žinių, kad Lietuvos kelias į NATO darosi trumpesnis ir tikresnis. Gaudome tas pozityvias žinias iš įvairių oficialių žmonių pasisakymų, stengiamės jas išsijoti iš besivystančių Rusijos-JAV santykių, ieškome bet kokios informacijos, kuri patvirtintų, kad Lietuvos ir užsienio lietuvių pastangos duoda vaisių.

Juk mes tiek daug dėmesio skiriame NATO narystės reikalams, besistengdami pralenkti laiką! Ar kam anksčiau yra pavykę tas lenktynes laimėti, šiandien neverta galvoti, nes kiekvienas susipratus lietuvis žino, kad tikroji galimybė apsaugoti Lietuvą nuo bet kokios agresijos yra jos narystė didžiojoje tarptautinėje organizacijoje — NATO, Europos Sąjungoje. Net ir „užkietėję užsispyrėliai“, nenorintys prileisti, kad Rusija sudaro pavojų kaimyninėms valstybėms, linkę pripažinti NATO (ar ES) narystės teigiamą įtaką: ši organizacija savo narėms suteikia ekonominę paramą ir įvairią naudą. Lietuvai šiandien tokia pagalba labai reikalinga.

Baigiasi 2001-ieji metai, o su būsimųjų pradžia Lietuvoje suintensyvės rinkiminės kampanijos. Tik dalis kandidatų į prezidento vietą jau tiesiai paskelbė savo ketinimus. Kiti — tebesvarsto galimybes, kaip sakoma, vis dar stengiasi pajusti „vandens temperatūrą“, prieš į ją šokant.

Pasiskelbusių sąrašas, užsienio lietuviams, daug didžiulio neįdomo. Vyrauja nuomonė, kad „stambiosios žuvys“ dar tebeplaukioja nepatratomoje gelybėje, nors kai kurių ketinimai jau ryškėja. Mums svarbiausia, kad prezidento vieta nepatektų į Lietuvai ir jos laisvei galinčio pakenkti asmens rankas. Tas ne tik būtų žalinga valstybei jos viduje, bet sugadintų Lietuvos įvaizdį užsienio šalių akyse. Pavojus yra dar didesnis, jeigu prisiminsime, kad daugelio buvusių sovietų okupacijos valstybių politinėje sistemoje ir vyriausybėse tebevyrauja senieji komunizmo šulai. Jų tarpe — ir Baltijos valstybės, nes neseniai išrinktas Estijos prezidentas šiai grupetei priklauso, kaip ir Lietuvos ministras pirmininkas. Tiesa, Latvija ir Lietuva turi vakarietiškus prezidentus, bet kaip ilgai? Latvijoje vyriausybę keičiasi labai dažnai, o Lietuvos prezidento rinkimų rezultatai šiuo

metu nenumatomi (galbut mes nenorime numatyti ir susitaikyti su galimybėmis, kad prezidentu gali būti išrinktas prorytiškas asmuo).

O kas tuomet atsitiks su Lietuvos siekiais įsijungti į vakarietiškas organizacijas, ypač NATO?

Lietuvos premjeras A. Brazauskas dabar tvirtina, kad pasisako už narystę NATO. Bet ar galime tuo tikrai tikėti? Kas atsitiktų, jeigu jis būtų išrinktas prezidentu? Kol kas Brazauskas dar nėra paskelbęs savo kandidatūros (tik jo šalininkai apie tai nevengia kalbėti), bet tokia galimybė visgi yra. Tiesa, premjeras Brazauskas „žvaigždėlė“ šiuo metu kur kas blankiau šviečia, negu prieš perimant tas pareigas. Tuo nereikia stebėtis, nes vargiai bet kas, net prieš geriausių norų ir sugėbimų, galėtų per tokį trumpą laiką Lietuvos gyventojų sunkią padėtį pataisyti. Keičiasi premjeras, keičiamos jų vyriausybės, tik nesikeičia korupcija, kyšininkavimas, višiška pamiršti kaimo, švietimo, sveikatos apsaugos bei kiti gyvybiškai svarbūs reikalai. Pinigų visuomet užtenka seimūnų ar kurių kitų „viršūnių“ algų pakėlimui, kelionėms, reprezentaciniams svečių priėmimams ir švenčių ruošimui (duokime jiems linksmybių, gal pamirš, kad reikia duonos!), bet ne pensininkams, mokytojams, daugiavaikešs šeimoms ir kitiems, taip reikalingiems papildomo lito. Argi jauni, pajėgūs žmonės bėgtų iš tėvynės užsienyje duonos ieškoti, jeigu būtų bent nedidelės galimybės rasti pragyvenimo šaltinį savojoje šalyje?

Lietuvos gyventojai jau pradeda įsisąmoninti, jog išlaidos, ruošiantis narystei NATO, nėra vien duonos kėsinio plėšimas iš jų burnos: apklausos rodo, kad pritariančių šiam užmojiui procentai sparčiai auga, nepaisant kairiųjų užtikrinimų, kad tai bergždžias reikalas, nes pati Rusija netrukus bus pakviesta kandidatė į NATO (ir dabar jau turi nemažą rolę), tad pavojus visiška pranyks. Laimė, kad blaiviai galvojančios tomis pasakelėmis netiki; laimė, kad Lietuvos prezidentas, kariuomenės vadas ir kiti susipratę valdžios asmenys nežiūri pro Maskvos dovanotus akinius. Būkime budrus, nes 2002-ieji Lietuvai atneš daug lemtingų sprendimų.

TĖVIŠKĖLE, TĖVIŠKĖLE

JONAS ŠARKA

Nr.1

Įvadas

Jau trečią vasarą iš eilės, nuo 1998 m., skridau į Lietuvą aplankyti savo gimtinę — Pučionis. Be manęs, mano artimų giminų bei pažįstamų, tos vietovės pavadinimas, manau, labai mažai kam yra girdėtas. Iš tiesų, nuo maždaug 1945 iki 1998 m. Pučionys net neegzistavo, kaip legali gyvenvietė ar kieno nors adresas. Tik nuo 1998 m. šis mažiutis Lietuvos kampelis Ukmergės raj., Deltuvos sen. žemėtvarkos valdybos knygoje buvo užregistruotas kaip Pučionių kaimas, su 56 ha žemės ploto savininku Jonu Šarka. Amerikietiška sistema — 136 akrai. Gyventojų skaičius šiuo metu — 0. Pastatų ten visiškai nėra, neskaitant mažiausiai penkių medžiotojų bokštelių, pastatytų 2000 m. laikotarpyje. Statytojai man nežinomi, nes jokio prašymo man, kaip žemės savininkui, iki šiol niekas nėra įteikęs. Mano supratimu, žmonės, besinaudojantys tais bokštais, nėra tikri medžiotojai, o brakonieriai, privačios žemės išnaudotojai savo pasipelnymui, nelegaliai naudojantys kitų nuosavybę.

Tačiau šio rašinio tikslas nėra ką nors kaltinti ar kelti viešumon šių laikų Lietuvos kaime vykstančias

negeroves. Šioje, nebūtinai chronologiškai aprašytų įvykių eigoje, yra ir istorijos, tautosakos, žiupsnelių su gamtos bei gyvūnijos pasauliu. Neapsieinama čia ir be gilių tragedijų žmonių gyvenime, artimų žmonių neekties, žiaurių karo pasekmių. Noriu pabrėžti, kad visi čia aprašomi įvykiai yra tikri. Tik kai kurių personazų pavardės buvo išleistos, norint apsaugoti juos nuo galimų nemalonių išraiškų.

Gandrai

2000 m. vasarą į Lietuvą nuvykau vos keletą dienų prieš šv. Baltramiejų. Gandrai jau būriavosi išskridimui į šiltuosius kraštus. Vazinėjant po šiaurės-rytų Aukštaitiją, priskaičiuodavau jų iki poros tuzinų viename būryje, bestypinėjančių po dirvonus, arimus bei pievas. Tikrai kaip šokėjos iš baletu. Beveik visuomet gandrai iš mūsų krašto pasitraukia rugpjūčio 24 d., per šv. Baltramiejų. Tai lygiai du mėnesius anksčiau negu kregždės iš San Juan Capistrano, Kalifornijoje. Nenorėčiau garantuoti, bet pastebėjau, kad ir varlės maždaug tuo pat metu kažkur pranyksta. Prieš to šventojo dieną lankantis tėviškėje, jų ten knibždėta knibždėjo — kiekvienam žingsnyje net po koletą sprukdavo iš po kojų, o po to kažkodėl jų nebepastebėjau.

Nebuvo Pučionyse po šv. Baltramiejų nei gandrų. Jau buvo jie išskridę. Vieną rytą užtikau tik vieną „būšlą“, kaip mes anuomet gandraus vadindavom. Visiškai arti priėjus, jis bandė skristi, bet greitai nusileido, nes neatrodė pajėgus skraidyti. Tai buvo vienas

atsilikėlių, kurių tolimesnis likimas nebūna aiškus. Rytą jau dieną jo jau nebematiau.

Vienas panašiai dar kurį laiką stypinėjo ir Vepriose prie buties muziejaus. Kaimynai žadėjo jį žiemai savo tvartelyje priglausti. Apie tuos atsilikusius suluošėlius gandraus mūsų liaudis turi neblogą palyginimą, skiriamą žmonėms. „Vaikštinėja kaip busilas po Baltramiejų“, neranda vietos. Pereitais metais, man trumpai lankantis Lietuvos Seime posėdžių metu, tokių slunkių seimūnų matiau ne vieną, ypač iš opozicinių frakcijų atstovų. Seimui svarstant jiems neprimtiną įstatymą. Vieni atsikukė kalbėjosi su savo kolegom, kiti snūduriavo, o kai kurie, susibūriavę ant laiptų, tarėsi kur valgyti pietus. Dabar naujai išrinktame Seime tie reiškiniai yra dar sustiprėję, ką pastebėjau per SCOLA televizijos programose rodomas „Panoramos“ žinias, čia net šešis kartus savaitėje matomas.

Aš, kaip ir dauguma lietuvių žmonių, labai mėgstu gandraus. Aš jiems jaučiuos skolingas už mano atskraidinimą į Pučionis 1928 m. pavasarį, kovo 31 d. (pagal mano mamą), vos trejetą dienų po įprastinio gandrų sugrįžimo iš Afrikos. Nujauciu, kad mama sąmoningai man paskyrė kovą paskutiniąją dieną mano atsiradimui šiame pasaulyje, nenorėdama mane padaryti melagių. Mat daug kas, įskaitant ir mano tėtį, manė, jog gimiau balandžio 1 dieną. Gimimo metrikuose gi užrašyta, kad birželio 1 d. Manoma, kad kažkas klebonijoje padarė klaidą, sukeisdamas romėniškus skaičius iš IV į VI. Garantuojau, kad tai ne gandro kaltė ir, žinoma, ne mano, kad esu gimęs net

tris kartus... Gandras Pučionyse mane paliko tais pačiais metais, kada buvo pabaigtas statyti mūsų gyvenamas namas. Tvirtas jau ten buvęs keletą metų. Ant jo kraiko tėtis buvo įkėlęs seną vezimo ratą, virš kurio gandrų porėlė nemažai gandrų per keletą metų išperėjo. Žmonės sakė, kad į stogą su gandro lizdu perkūnas netrenkėdavo. Taip pat jie apsaugodavo arklius nuo „naminio“, kurs naktimis juos kaip pašėlusį dindėdavo po laukus. Trumpai prieš karą ant visų pastatų buvo sudėti perkūnargariai, tad gandrai, matyt pasijutę nebereikalingi, pasitraukė iš lizdo.

Ašt storulio ažuolo netoli Beržytės buvo įkeltos senos akėčios, bet ten jie neukomet neapsigyveno, nes dėl to lizdo nuolatos varžėmės mes, vaikai, labai dažnai į jį įkopdami. Jame įsitaisydavom lapines ir guolius, kur kartais ir numigdavom valandėlę menką. O tas ažuolas irgi vertas paminėti. Jis ten stovėjo vienišas, plačiai išsišakojęs ir turėjo būti kelių šimtmečių amžiaus. Penki vaikai rankomis jį vos apjuosdavom. Nepajėgė jo šaknų paplauti ir pavasarį iš krantų išsiliejusi Riešė. Ji čia pat, gal už 10 metrų, savo vandenį atplukdžiusi iš šiaurės, turėjo padaryti staigų postukį į dešinę, nes per tvirtas jis buvo. Istorijoje užrašyta, kad nuo jo Napoleono artilerijos žvalgai nurodydavo šaudymo kryptį link Deltuvos, kur rusų armija buvo įsitvirtinusi mūšiu. Tas mūšis Deltuvą į istorijos lapus patalpino. Dabar jau kelinti metai ten rengiami mūsų inscenizavimai. O jau minėtą ažuolą tik paskutiniaisiais kolchozo gyvavimo metais aštrūs pjūklai nuplovė. (B.d.)

NAUJA „SPINDULIO“ VAIZDAJUOSTĖ

„Gintarele“ – tai trečia Los Angeles jaunimo ansamblio „Spindulys“ vaizdajuostė vaikams, kuri viešai bus parodyta gruodžio 1 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Visa projektą parengė mokytoja Danguolė Razutytė Varnienė, kartu su broliu, profesionaliu kinematografininku Aloyzu Razutu. Muzikinį apipavidalinimą sutvarkė Giedrius Maculevičius, J. Dunlore ir Vytautas Barauskas. Solistė – Vita Vilkinienė, dainavo vaikų – „spinduliukų“ chorėlis.

„Gintarele“ filmavimas vyko 8 m. liepos mėn. prie Ramiojo vandenyno ir taip pat tam tikslui sukurtoje „studijoje“ Šv. Kazimiero parapijos salėje, maloniai klebonui kun. A. Olšauskui leidus susirinko apie 70 vaidintojų – tai „Spindulio“ jaunimas, kuris vasarą apsirėngė įdomiais kostiumais, šoko ir vaidino įvairius jūros gyventojų vaidmenis „marių gėlmės“.

„Spindulio“ ansamblyje įsikilo naujos žvaigždės: pagrindinio vaidmens – Gintareles – atlikėja – studentė Aušra Venckutė, narsiai ir puikiai suvaidinusi vargšų žvejų vienturėlę dukrelę, rustaus jūros karaliaučio vaidmenyje – Jonas Kimo Arbas, Jonas, baigęs meno mokyklą, taip pat padėjo A. Razutui filmavimo darbuose. Auksinės žuvies vaidmenyje – patraukli ir talentinga Liana Bandziulytė, o Gintareles te-

veliai – Jūratė ir Juozas Vencikai, kurie ne tik vaidino, bet ir įsijungė į visą videofilmo kūrimo darbą. Jūratė parodė ypatingą talentą tvarkant tekstą, režisuojant ir siuvant kostiumus. L. A. Dramos samburio aktorė Ramunė Vaitkienė išraiškingai suvaidino Aštuonkojės Ilganagės vaidmenį. O visi kiti vaidintojai – „spinduliukai“ – mokyklinio amžiaus vaikai – gražiai vaidino ir šoko žuvelės, jūros žvaigždutės, žolės, krabų, aštuonkojų, vėžių ir vėžiūšių. Vyresnės „Spindulio“ šokėjos vaizdavo bangas, debesėlius ir undines.

Kostiumų kūrėja ir projekto koordinatore – Danguolė Varnienė ir C. Preble. Reklamas parengė, fotografijas sutvarkė gabi menininkė Rasa Matulaitytė Hendrickson, kuri taip pat padėjo gaminant dekoracijas studijai. Bendradarbiavo kinematografininkas Paulius Jasiukonis, Kristina Bandziulienė ir Sigutė Mikutaitytė Miller. Pažymėtina, kad visi „Spindulio“ darbuotojai aukojo savo laiką ir talentus.

„Gintareles“ filmavimo momentus galima matyti internete. Kviečiame visus apsilankyti www.spindulys.com, užsisakyti šią vaizdajuostę ir susipažinti su kitais „Spindulio“ darbais bei pasiekimais. Įsitikinsite, kad „Spindulio“ visos trys lietuviškos vaizdajuostės – „Mes dainuojame“, „Pavasaris“ ir „Gintarele“ –

„Gintareles“ vaizdajuostės kūrėjai (iš kairės): muzikos vadovas Giedrius Maculevičius, Sigutė Miller, kinematografininkas Aloyzas Razutis, projekto koordinatore Danguolė Varnienė, jūros karaliaučio vaidmenį atlikęs Jonas Kimo Arbas.

ne tik vaikams pramoga, bet taip pat priemonė, žaismingai ir kūrybingai pajavirinti lietuvių jaunimo auklėjimą.

Šis projektas buvo įgyvendintas Lietuvių fondui remiant, patio „Spindulio“ pavykusių loterijų blynų baliuose lėšomis bei iš surinktų aukų. Danguolės R. Varnienės vizija – meilės darbas yra dovana Amerikoje augančiam lietuviškam jaunimui.

Vaizdajuostė „Gintarele“ – stebuklinga Kalėdų dovana vaikams.

Informacijos kreipkitės į D. Varnas tel. (818)249-7574; e-mail: Spindulys@aol.com; <http://www.spindulys.com>

Eime su mumis patirt

Pačioj giliausioj vandenynų

Legendų ir grožio,

Linksmųjų ir siaubo

Pilnoj, kaip niekur šios

žemės daly.

Vaizdajuostės „Gintarele“ kūrėjai džiaugiasi, kad filmavimas baigtas (iš kairės): Jūratė Venckutė, projekto koordinatore Danguolė R. Varnienė, Liana Bandziulytė ir Aušra Venckutė.

SKELBIMAI

Paslaugos

ELEKTROS
[VEDIMAI] – PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiestį. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Variklio kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatiniams klientams
nuolaidos. Parduodame naudotus
automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

A & S 24 HRS, 7 DAYS
773-531-1833
(angliškai)
(TONY) ANATOLIUS BACKO
773-617-6768 (lietuviškai ir rusiškai)
FREE ESTIMATE
Apšildymo ir šaldymo sistemų
visapusiškas aptarnavimas
ir instaliacija

Siūlo darba

Reikalingi draudimo
agentai. Apmokysime.
Tel. 708-257-0645.

Reikalingi darbuotojai
parduotuvių valymui TN ir IN
valstijose. Pageidautina vyrai.
Atlyginimas nuo \$1,500 iki
\$1,800. Tel. 615-554-3161.

Nekilnojamas turtas

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
OFF. (773) 229-8761
HOME (708) 425-7160
MOBIL. (773) 590-0295

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21

New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER

Jei norite parduoti ar pirkti namus
mieste ar priemiestuose, kreipkitės į
DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir
sąžiningai patarnauja nuo 1986 m.
Nuosavybių įkainavimas veltui.

PATRIOT MORTGAGE COMPANY

- Finansuoja perkant
nekilnojamąjį turtą
 - Perfinansuoja turimą
nuosavybę
 - Pataria ir paaiškina
finansavimo klausimus
- ZILVINAS KARALEVIČIUS**
Tel. 630-393-5662;
773-456-8502

Nori išsinuomoti

Išnuomojami
du kambariai Brighton
Parke.
Tel. 773-376-2874.

Parduoda

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

**Užsisakykite šventėms
jau dabar!**

20 svarų statinaitė — \$35!
8 svarų statinaitė — \$21!
Skambinkite:
708-687-5627.
Pristatome UPS.

Parduodu automobilį
Ford Escort '92 m., gerame
stovyje. 91,000 mylių.
Tel. 708-288-7162.

Ieško darbo

Moteris ieško darbo su
gyvenimu. Gali prižiūrėti vaikus
ar slaugyti senelius. Kalba
angliškai. Tel. 773-476-5877,
Virginija.

* **Kauno technologijos universiteto Vadybos moky-**
mo centras pradėjo seminarų
ciklą „Valdžios etikos mokymai“.
Seminarai bus rengiami didžiausiose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Juose dalyvauja apie 150 įvairių visuomenės sluoksnių narių. Projektą finansuoja JAV ambasada, skyrusi 100,000 dolerių. Jis surengtas Seimo pirmininko Artūro Paulausko sumanymu.

* **Nors šventinis šurmulytė tik išibėgė, Kauno gatvėse**
jau pasirodė Kalėdų Senėliai. Raudonais, baltai puoštais rūbais vilkintys vaikų numylėtiniai vertė atsisukti praeivius, sustoti automobilius, nusisipysoti. Taip antrą sezoną pradėjo Kaune veikiantis vienintelis Lietuvoje „Kalėdų Senelio universitetas“. (KD, Elta)

* **Lietuvos jūrų muziejui**
nereikės mokėti 7,300 litų importo mokesčio už rugsėjį iš Rusijos parsivežtus du šiaurinius jūrų liutukus. Muziejui nuo šio mokesčio atleido vyriausybė, nes tai – dideli pinigai muziejui. (BNS)

Žvej su žuonia vaizdajuostėje „Gintarele“ vaidina Juozas ir Jūratė Vencikai.

Vaizdajuostėje „Gintarele“ gruodžio mėn. išėjo į rinką. Trimituoja Audra Gričiute ir Simona Gajauskaitė.

PAGYNĖVIO KAIMAS BETYGALOS VALSČIUJE IR DAUGIRDAI

Atsimdama savo senelių ir tėvų žemę Pagynėvio kaime 1891 m. žemės plane radau, kad tas Rėgulių palivarkas (mažas dvaras) ribojosi su dvarininko Daugirdo žeme. Žinojau tik dailininką ir archeologą Tada Daugirdą iš senos garsios giminės, gyvenusį su tėvais Plemborge prie Ariogalos. Enciklopedijoje perskaičiau, kad Daugirdavo dvare Pagijoje gimęs Kostas Daugirdas buvo pastarojo dėdė. Jis globojo knygnešius ir slėpė iš prūsų gabenamas knygas. Juozas Daugirdas iš Paliepio kovojo už baudžiavos panaikinimą ir buvo Kauno gubernijos, vėliau Kauno apskrities bajorų vadas.

Iš trijų Lietuvai nusipelnusių Daugirdų garsiausias yra Tadas Daugirdas, gimęs 1898 m. vasario 27 d. Jis mokėsi Vilniaus realinėje ir piešimo mokyklose. Vėliau Peterburgo ir Miuncheno dailės akademijose. Baigęs mokslus dirbo savo tapybos studijoje Varšuvoje. Svarbiausi jo paveikslai:

„Naktį ir rytmetį“, „Rudens ozė“, „Auštant“, „Polaidis“, „Puga“, „Rudens vakaras parke“, „Vakaras ir parko geles“, „Prie šventojo šaltinio“, „Ponai važiuoja“. Gyvendamas Kaune dirbo vitražo bei kitose Taikomojo meno srityse. Dalyvavo lietuvių dailės parodose.

Paskatintas buvusio mokslo draugo St. Vitkevičiaus sudomėjo archeologija. Jos mokėsi savarankiškai iš vadovėlių. 1881 m. nuvyko į Jasnągūrą (Šiluvos valsčius). Pirmą kartą gyvenime pradėjo kasinėti priešistorinį kapinyną – Milžinkapi. Čia aptiko įvairių žvalvarnių radinių. Nuo to momento tapo archeologu. Vėliau kasinėjo Lenkijoje ir Lietuvoje Darbutų piliakalnį (Betagalos valsčius), archeologijos paminklus Šaukenų, Kuršių, Salantų valsčiuose. Radinius skelbė lenkų, vokiečių ir lietuvių spaudoje su kapo schema, pjūviu, žemėlapiu ir piešiniais. Jo straipsniai atkreipė H. Kirkoro dėmesį, per kurį susipažino su kitais pasauli-

nio garso archeologais.

1909 m. kartu su Kšyvičium, A. Žmuidzinavičium ir vienas kasinėjo Dūkšto piliakalnį, Salako ir Dūkšto apyl. pilka-menės. 1911 m. tyrinėjo gelž. amž. kapinynus Lauksviduose (Vilkijos valsčius), Lauksikiuose (Seredžiaus valsčius). Su L. Kšyvičium – Darbutų piliakalnį. Lvoje skaitė pranešimą archeologų suvažiavime apie archeologinius tyrinėjimus Lietuvoje.

Matlakovskis T. Daugirdą supažindino su lietuvių liaudies menu. Besidomėdamas Lietuvos senove, taip į pami- lo, kad tapo tikru lietuviu, šalinosi lenkų mokslo ir visuomenės, nors augo lenkiškoje aplinkoje. Apie 1907 m. draugai su Kauno m. savivaldybe įkūrė Kauno miesto muziejų. Padovanojo jam savo surinktus archeologinius radinius: 464 akmens dirbinius, 621 žalvario, 15 sidabro, 324 geležies ir 29 gintaro.

Tai pirmasis Lietuvos archeologas, pradėjęs gana sistemingai senovės paminklų registravimą. 1913 m. Kauno gub. archyvinė komisija išrinko jį tikroju nariu. Komandi-

ravo į Istrutį, Karaliaučius ir muz. direktorių suvažiavimą Krokuvoje. Per spaudą T. Daugirdas ragino visus siųsti eksponatus muziejui. Kaune tapo žymiu visuomenės veikėju. Rašė scenos vaizdelius, režisavo, piešė dekoracijas. Spaudoje pasirodė penki veikalai: „Užgavėnės“, „Tėtė pakliuvo“ ir kiti. Dalis jų liko rankraščiuose. Į lenkų kalbą išvertė Tolstojaus „Kreicerio sonatą“.

1913 m. lietuvių dailės draugijai ruošiant parodą Petrapilyje, T. Daugirdas surinko eksponatus iš Kedainių, Šiaulių, Vabalninko, Paberžės, Biržų, Jonavos, Ukmergės, Dūkšto, Plungės.

1917 m. drauge su J. Basanavičium ir A. Žmuidzinavičium dalyvavo komisijoje Lietuvos vėliavai sukurti, rengė Vyties projektus, piešė miestų herbus.

1919 m. įsikūrus Valstybės archeologijos komisijai, T. Daugirdas buvo išrinktas jos pirmininku ir dirbo iki mirties. Rūpinosi senovės paminklų globa ir iš Lietuvos į Lenkiją išgabentų priešistorinių paminklų grąžinimu. 1919

Vyksta vaizdajuostės „Gintarele“ filmavimas. Filmuoja Aloyzas Razutis, filmavimui pasiruošusi Aušra Venckutė.

m. jis kreipėsi į vyriausybę, kad kovotojai už nepriklausomybę būtų apdovanoti Vytio kryžiumi.

Apie 1996 metus raginau Raseinių paminklotvarkininkę Pečkaitienę ir Ariogalos viršaitį, kad pastatytų nors menką akmenėlių-paminklų Plum-borge arba Ginučiuose, kur buvo T. Daugirdo valdos, bet nieko nepadarė.

2000 m. pavasarį drauge su savo vyru Jonu Čepuliu ir vietinių gyventojų Jonu Razman-tu pastatėme paminklą visiems trims Daugirdams Pagynėvio kaime, savo žemėje, netoli paminklo buvusiai mano tėvų ir senelių Giedraitčių sūnaikintai sodybai (1940-1948 m.) atminti. 2002 m. vasario mėn. sueina 150 metų nuo Tado Daugirdo gimimo.

Dailininkė Vanda Giedraitytė Čepulienė

TVS — JAUNŲ IR ENERGINGŲ ŽMONIŲ KOMANDA

Šis straipsnis — ne tik apie naujai įsikūrusią video studiją, bet ir galimybę dar kartą įsitikinti, kad Amerika — galimybių šalis.

Robertas Monkevičius jau seniai svajojo apie video, kiną ir panašius dalykus. Dar būdamas sovietinėje armijoje, 1988 m. padavė dokumentus į Maskvos Valstybinį kinematografijos institutą, kuris tuomet vienintelis ruošė kino specialistus. Lietuva išsikovojė nepriklausomybę, keitėsi laikai, pasikeitė ir Roberto planai. Vaikinas dirbo fotolaboratorijoje, darė spalvotas vestuvių nuotraukas. Ir staiga — Amerika nukrito lyg iš dangaus: „Kartą sutikau vieną savo draugę, kuri dirbo Raudonajame Kryžiuje. Ji ir sakė man: „Žinai, važiuoju į Ameriką“. Aš iš karto atsakiau: „Ir aš“. Bet ir visą šią avantiūrą žiūrėjau pro pirštus, netikėjau, kad mane išleis iš svajonių šalį. Buvo 1996 m. Tačiau kažkaip pavyko gauti vizą — skridau su turistine kelionio agentūra apžiūrėti Amerikos. Visuomet vadovaujosi principu: „Daryk ir Dievas tau padės“. Taip ir buvo“.

Ir štai lietuviškaitis Amerikoje. Čikagoje pirmiausia pateko į ALVUDĄ: „Keistas buvo jausmas kažkur Amerikoje iš karto patekti į lietuvišką terpe. Žmonės mums sakė, kreipkitės į dr. Joną Adomavičių, jis padės. Doktoras mus tėviškai aprėkė (nors tada neatrodė labai tėviškai, išsiganom trūputėli): „Kur jūs važiuojat, nieko neturėdami? Kodėl rizikuojat, neturėdami net gyvenamos vietos?“ Ir pan. Mes stojejom, trys lietuviai, lyg įbesti ir galvojome, ką dabar daryti. Bet daktaro „išūtis“ praėjo ir jis mus apnakvino savo bibliotekoje, kadangi kitur nebuvo vietos. Valgydino ir leido gyventi tol, kol susirasim būstą. J. Adomavičius — buvo pirmasis nuostabus žmogus, kurį sutikau Amerikoje. Visuomet jam jausiu didelę padėką ir pagarbą.

ALVUDO žmonės aprodė

mums lietuviškas vietas, istaigas — Marquette Parką, „Seklycią“, Transpaką. Valentiną Krumply pasilė darbelio spaustuvėje Melrose Parke. Sutikom Juliją Domėnas, kuri mus priėmė gyventi be jokio mokesčio. Supratau, kad ir čia yra žmonių. Atsiradus laisvai darbo vietai Transpake, bendrovės savininkas Romanas Pukštys priėmė mane. Taip prasidėjo lietuvių gyvenimas Amerikoje — nusipirkau pirmą mašiną, išsinuomavau pirmą rūšį, mokiausi anglų kalbos kolegijoje, kur susitikau Audrą Januškiene. Per ją susipažinau su Rytį Januška. Sugalvojom padaryti lietuvišką diskoteką Jaunimo centre. Vos kelis mėnesius ji gyvavo, gal kad publikos nebuvo.

Toliau mano gyvenimas pasibeldė į vieno senuko, kurį prižiūrėjau pusantų metų, duris. Kodėl? Turėjau daug svajonių, o tam reikėjo pinigų. Nebuvo taip blogai, išmokau gerai dirbti su kompiuteriu, filmuoti su sesers padovanota pirmą kamera“.

Vieną dieną Robertui vėl paskambino Rytis Januška: „Ar nori savo gyvenimą apversti aukštyn kojom?“ „Jis pasiūlė man dirbti amerikiečių bendrovėje Fred Fox Studio, kur pats jau dirbo. Tai buvo džiugi ir kartu gądinanti žinia. Pabandžiau. Manė priėmė, nes pasitiekė Rytį, kuris jau buvo gerai užsirekomendavęs. Taigi po mėnesio jau sėdėjau prie montavimo stalo ir montavau vestuves. Viršininkas buvo patenkintas mumis, kad įnešėm naujų vėjų. Per Kalėdas net padėkojo mums“, — pasikeitusio gyvenimo pradžią pasakoja Robertas.

„Atėinant dirbti, reikėjo turėti visą savo įrangą — videokamerą, šviesas, stovus ir t.t. Visas savo santaupas paskyrė tam. Aišku, sunku buvo pragyventi, bet noras realizuoti savo tikslą nugalėjo“.

Pradirbė daugiau nei pora metų amerikiečių bendrovėje, išmokę profesionaliai filmuoti

Robertas Monkevičius (kairėje) ir Rytis Januška.

ir montuoti, įgiję patirties, Robertas ir Rytis nusprendžia įkurti savo „TVS, Inc.“

„Nenorėjom apsiriboti vien vestuvėmis ar komerciniais filmukais. Mūsų norai didesni. Pz., kiek daug Čikagoje idomių ir pasižventusių lietuvių ir lietuvių žmonių. Kodėl apie juos nesukūrus filmų? — garsiai mąsto R. Monkevičius. — Esam gerai pasiruošusi komanda, turim visas sąlygas ir įrangą“. Ką dar daro TVS? Filmuoja ir montuoja vestuves, kaip patys sako, „darom filmus apie šeiminius gyvenimo dalykus“, reklaminius užsakymus; perrašo kasetas iš videosistemų; taip pat perrašo iš video kasetes į DVD — skaitmeninį video diską, kurio kokybės laikas tikrai nesugadins (videojuostos daugybę kartų žiūrėjimas susidėvi, krenta vaizdo kokybė). „Tai padeda mums išlaikyti, ir galbūt vėliau tas lėšas skirti kilnesniems tikslams — lietuvių išlaikymui Amerikoje. Kas, jei ne mes — jaunoji karta, tai padarys? Skaudu, kad kai kurie vyresnieji lietuviai atsargiai žiūri į jaunųjų norą, pasiryžimą kažką daryti, veikti. Tikrai žinau nemažai naujosios bangos lietuvių, kurie nemažai pasiekę yra. Pz., Darius Žukauskas — šou centro vadovas. Sutikite, kad labai reikalingi lietuviški koncertai Čikagoje, kurie ne tik jaunimą sutraukia“.

Rytis Januška — Amerikoje jau šešeri metai. Atvažiavo taip pat kaip turistai. Prieš tai Kauno Technologijos universitete įgijo radijo elektronikos specialybę, pagal kurią taip niekad ir nedirbo. Lietuvoje darbuotoja daugiausia radijo stotyje „Tau“, LitPolinter radijuje, TV AR. Čia, Čikagoje, Fred Fox Studio ir TVS — ne vieninteliai Rytio užsiėmimai. Vakaraus jis veda laidas „Margučio II“ radijuje, naktimis supuoja nesenai gimusių pirmagimių ir dar su žmona

Audra ruošia maistą įvairiems lietuviškiems renginiams.

TVS savo planuose turi daug idėjų — dokumentiką, parodų apžvalgą, koncertai, renginiai, šeimos filmai — (puiki vaikų dovana tėvams, kuomet tėvai vaikams pasakoja giminės istoriją), filmai apie jaunus lietuvius, kurie pasižymėjo sporte, mene ar kt. „Būtent tokiuose kūrybinuose projektuose matome tiesioginį ryšį su Lietuva. Planuojame visa tai rodyti ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Tačiau reikia palaikymo, kad nežiūrėtum, kaip į svetimus, pernelyg jaunus ar juo labiau konkurentus. Mes visi juk esam lietuviai, nesvarbu, kuriuo metu gimę“, — sako Robertas Monkevičius. Taigi TVS — kūrybinių žmonių grupė, operatoriai, montuotojai, fotografai, žurnalistai, kuriems nesvetimos ir jų svajonės bei idėjos. Žmonės, kurie turint dar truputėlį entuziazmo, skambinkite tel.: 773-791-8887 arba 312-36-9887.

„Amerika — šalis, kur kiekvienas gali bendinti savo svajonę. Tie, kurie mano galvoje jau seniai tręgę. Lietuvoje labai sunku ką nors pasiekti nuotoliniu būdu. Čikagoje gyvenimą pradžiai gavėję, dabar jau est vis artiau ir artiau savo svajonių ir planų. O penkeri metai — labai trumpas laiko tarpas. Juk tikrai ne visas jaunimas čia suvažiavo tik prisikrauti kišenes pinigų, tikrai ne. Yra daug tokių, kurie nori daryti ir daro, lygiai taip pat kaip antroji karta atvažiavę čia iš Vokietijos, bėgę nuo Sibiro ir sovietinės okupacijos. Taip, mes kitokie emigrantai — begam nuo skurdo ir sunkių gyvenimo sąlygų, bet mes taip pat pasiryžę sekti jų pavyzdžiu ir savo vaikams perduoti lietuvišką, o ne amerikonišką tradiciją“, — teigia R. Monkevičius.

Rusnė Vėjūnė

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

LAIMI AMERIKOS LIETUVIAI

Šiais metais švenčiame JAV Lietuvių Bendruomenės aukštinį jubiliejų. Ta proga buvo gausių renginių, spaudoje apsuptyti straipsniai. Yra išleista pasižymėjusio LB darbuotojo Broniaus Nainio „Lietuvai ir lietuvių“ knyga, kurios pristatymas įvyko Lemonte gruodžio pirmąją.

„Draugo“ bendradarbis Petras Petrutis susipažino su knyga dar prieš jos sutiktuves ir pateikė savo išpūdžius straipsnyje „Mūsų Bendruomenė“ („Draugas“, 2001.11.28). Knygoje jam nepriimtina, kai ta pati organizacija vadinama skirtingais pavadinimais. Mat, nuo 1951 m. vieni vadina Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenę, o kiti, net ir knygos viršelyje, Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių Bendruomenę.

Nors P. Petrutis teigia, „kaip pavadinti, taip nepagadinsi“, tačiau pabrėžia, kad 1950 m. „Lietuvių kalbos vadove“ žodis valstija yra laikomas nevykusiu dariniu. Taipogi prisiminė, kad, anot pradžios mokyklos mokytojo aiškinimo, žodis valstija yra „Amerikos lietuvių nevykusiai nukaltas terminas“. Kviečia šiuo klausimu pasisakyti LB vadovus bei mūsų kalbintojus.

Mano nuomone, palikime vadovams ir kalbos specialistams spręsti sudėtingesnius uždavinius, o šia tema gali pasisakyti „Draugo“ skaitytojai. Būtent: pagal 1972 m. Vilniuje išleistą „Dabartinės lietuvių kalbos žodyną“, valstija reiškia, turintis savivaldą, valstybinis teritorinis vienetas (JAV, Meksikoje, Brazilijoje, Venesueloje). Valstybė — JAV 1951 m. susidėjo iš 48 valstijų, o vėliau prijungus Aliaską ir Havajus, turime 50 valstijų.

Pagal tai, anuometiniai Amerikos lietuviai laimi prieš (arba buvo teisingesni už) pradžios mokyklos mokytoją.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

DRAŠA

Skačiau Ligijos Tautkuvienės, spalio 31-os „Draugo“ laidoje: „Monsinjurui K. Vasiliausui Anapilin išėjus“. Rašiny perptas jo pasisakymais iš paskutinio jo pasikalbėjimo. Vieną iš jų cituoju: „Man buvo svarbus gyvas bendravimas su žmonėmis. Aš norėdavau, kad vaikai ateitų prie altoriaus, susiglaustų. O arkivyskupas — dabartinis kardinolas manė, kad toji aukštoji presbiterija, kur jis meldžiasi, skirta tik aukštiems dvasininkams, ir tik jis turi teisę ten būti. Net tėvai būdavo išvaromi už kolonų. Man neįdomu, jeigu jau vaikams vietos nebėra“.

Perskaičius šiuos pagraubus. Paėmiau Šv. Raštą ir rankas ir atsivertė Luko 18, 15-17.

Jėzui atnešdavo kūdikį, kad jis juos paliestų. Tada matydami, mokiniai ėmė barti. O Jėzus pasisaukė vaikučius ir tarė: „Leiskite vaikams ateiti pas mane ir netrukdykite jiems, nes tokių yra Dievo karalystė. Iš tiesų sakau jums: kas nepriims Dievo karalystės kaip kūdikis, nepateks į ją!“

Velionis K. Vasiliauskas Šv. Jurgio bažnyčioje, Rochester, NY 2000 m. pravedė velykines rekolekcijas. Pamilome Jį dėl jo nuodirdumo ir paprastumo. Nuostaba — didelis poezijos mylėtojas ir į savo atminties krepšį jos gausiai prisirinkęs. Jo iškeliaujimas į Anapil — didelė netektis Lietuvos tikintiesiems.

Be Renatos Alinskienės laiško (XI.27) „Pagarba Ligijai Tautkuvieni“ nebūčiau išdrįsusi. Man taipogi L.T. rašinys iš trijų straipsnių apie mons. K. Vasiliausą buvo ryškiausiai nušvietęs Velionio dvasinį pasaulį žėrinčiais deimantais.

Izabelė Žmuidzinienė
Rochester, NY

KLAIIDOS IR KOMENTARAI

„Draugo“ laišku ir nuomonių skyriuje jau buvo pareikštos kelios nuomonės apie JAV LB 50 metų sukakties minėjimą Čikagoje 2001.10.13 Jaunimo centre, kur buvo padėkota, įteiktos plaketės ideologinių jaunimo organizacijų — ateitininkų, skautų ir Lietuvos vyčių vadovams, bei jų mecenatui — Lietuvių fondui, pamirštant sportininkus — ŠALFAS.

JAV LB vadovybei esant rytuose, jubiliejaus rengimo komitetui (su 20 asmenų) esant Čikagoje, be abejo, viską suderinti, viską prisiminti nebuvo lengva.

Nenorėčiau sutikti, kad sportininkai buvo ignoruojami ar pamiršti. Pačioje JAV LB Krašto valdyboje yra vicepirmininkas sporto reikalams Rimas Gedeika, kuris tuo metu vykusioje JAV LB tarybos sesijoje davė platų pranešimą apie mūsų sportinę veiklą JAV. Tai veiklai buvo labai palankūs sesijos dalyvių ko-

DRAUGAS, 2001 m. gruodžio 7 d., penktadienis

5

mentarai. Jie kalbėjo daugiau, negu plaketės įteikimas scenoje, kuris irgi galėjo būti. Jis, be abejo, bus ateinančioje ŠALFAS šventėje JAV.

Sporto reikalų vicepirmininko postas JAV LB krašto valdyboje daugiau pasako apie sportininkų įvertinimą mūsų bendruomenėje, negu plaketės įteikimas. Nei ateitininkai, nei skautai, nei Lietuvos vyčiai JAV LB Krašto valdyboje savo atstovų neturi. 50 metų minėjime jie buvo svečiai, o sportininkai — rengėjai, paties JAV LB nariai, su savo atstovu krašto valdyboje. Svečiai buvo ir Lietuvių fondo atstovai.

„Draugo“ 2001.12.04 laidoje „Klaida šaukiasi komentaru“ laiške A. Nakas gražiai aprašo

mūsų sportininkų pasirodymus, pasiekimus plačiame pasaulyje ir pavergtose — laisvoje tėvynėje Lietuvoje. Sportininkams priklauso dideli mūsų ambasadorystės nuopelnai, ko neturi skautai, ateitininkai, nei Lietuvos vyčiai. Jiems priklauso nuopelnai Lietuvos laisvės žibinto nešime Kaune ir Vilniuje, atstaut Lietuvos nepriklausomybę ir degant vilties ugnelę okupacijos laikotarpiu. Nėra abejonės, kad sportininkai yra Lietuvių Bendruomenės ambasadoriai Lietuvoje ir plačiam pasaulyje. Jų veikla — geriausia plaketė lietuvių, jos dvasios išlaikymui išvijoje.

Bronius Juodelis
Willowbrook, IL

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Senatvėje sulinkus, lazdele pasirėmus, daug skurdo, alkanų dienų tu matėi, Bet maistu, tau dažnai kitų suaukotu, prie atviro lango, paukštelius maitinai...

Palaimintojo Jurgio Matulaičio giminaitis ir jo įsteigtos Vargdienių seselių vienuolyno vienuolės

A. † A. MARIJOS ANTANINOS LAZAUSKAITĖS

liūdnam 2 metų atminimui, šv. Mišios bus aukojamos 2001 m. gruodžio 9 d., 10:30 v.r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Prie mano sesutės Marijos prijungiu ir savo brolio Zigmo Lazausko, mirusio tais pačiais metais, vėlę. Kitos šv. Mišios bus aukojamos Putname ir Marijampolės bažnyčioje. Gimines ir prietelius prašau velionius prisiminti maldoje.

Lieka liūdinti Izabelė Stončienė ir vaikai su šeimomis

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A. ADOLFAS LEONAS JELIONIS

Mūsų mylimas Vyras, Tėtis ir Dėdulis iškeliavo Amžinybėn 2000 m. gruodžio 16 d. Jo brangiam atminimui šv. Mišios bus atšaujamoms sekmadienį, gruodžio 16 d., 9 v.r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, Lemont, IL, taip pat Immaculate Conception bažnyčioje, Elmhurst, IL, Šv. Gertrūdos bažnyčioje Kaune, Vilniaus Katedroje, Šiluvos Bazilikoje, Švč. Trejybės bažnyčioje Ukmergėje ir Japoata, Brazilijoje. Šv. Mišių metu gruodžio 16 d., 9 v.r., Lemonte prisiminsime ir mūsų artimųjų

Antano Rimavičiaus, mirusio 1999.XI.27 ir

Aro Rimavičiaus, mirusio 1993.XII.21

antrąsias ir aštuntąsias mirties metines.

Prašome gimines, draugus bei pažįstamus prisiminti mūsų brangius mirusiuosius ir kartu su mumis pasimelsti už jų sielas.

Liūdinčios: Sofija Rimavičiūtė-Jelionienė;

dukros — Raminta ir Guoda su šeima.

Geriausia kalėdinė dovana— DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusiųsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Kalėdų proga užsakau DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TV LAIDA APIE ČIKAGOS LIETUVIUS — GRUODŽIO 10 D.

Jau nedaug dienų liko iki pirmosios televizijos programos apie Čikagos lietuvių demonstravimo amerikiečių televizijoje. Ją matysime pirmadienio, gruodžio 10 d., vakarą per Čikagos 11-ąją kanalą, kuris priklauso PBS („Public Broadcasting Service“) televizijos tinklui. Programos pradžia — 7 val. v. Programa pavadinta „The Lithuanians in Chicago“ ir jos trukmė — viena valanda.

Anksčiau buvo numatyta šią programą rodyti per visas PBS tinklo stotis visoje Š. Amerikoje, bet vėliau nuspręsta ją demonstruoti vien tik Čikagoje, o taip pat tose vietose, kuriose ją galima žiūrėti per kabelį.

Tai padaryta, norint sukelti lėšų šiai stotiai išlaikyti, nes PBS neturi komercinių skelbimų ir turi išgyventi vien tik iš korporacijų ar privačių žmonių aukų. Todėl programos apie lietuvių metą bus renkamos aukos, kartas nuo karto pertraukiant šio filmo demonstravimą. Pauksojus tam tikrą sumą (ji bus paskelbta programos metu), aukotojas gaus filmajuostę apie Čikagos lietuvių.

Mintį rengti programą apie Čikagos lietuvių 11-jo kanalo vadovybei prieš kelerius metus yra davęs žinomas lietuvis filmuotojas Aleksandras Plėnys, nes šis stotis jau anksčiau yra demonstravusi apžvalginę juostą apie įvairių etninių grupių veiklą. Vien tik šiemet per 11 kanalą buvo parodytos juostos apie vokiečių, lenkų, italų ir kitų tautybių gyvenimą ir veiklą Čikagoje.

Taigi, kai Rise Sanders, viena iš 11 kanalo prodiuserių, buvo įpareigota paruošti filmą apie Čikagos lietuvių, ji pirmoje vietoje kreipėsi į A. Plėnį. Jis tuoj parūpino jo nufilmuotas medžiagas iš lietuvių veiklos. Medžiagos R. Sanders gavo ir iš ALTV vedėjo Arvydo Rėneckio bei kitų. Daug ką nufilmavo patys 11-ojo kanalo žmonės, atvykę pas A. Plėnį, į „Draugo“ redakciją, į įvairias kultūrinės ar verslo vie-

tas ir pan.

Programos vyriausia kūrėja R. Sanders iš A. Plėnio gavo David Fainhaus knygą „Lithuanians in Multiethnic Chicago“, iš kurios panaudojo kai kurias senas nuotraukas. Medžiagos stoka kūrėja tikrai nesiskundė, nes tiek A. Plėnys, tiek kiti mūsų tautiečiai jai nuosirdžiai talkino.

Kai ši moteris gruodžio 4 d. grąžino A. Plėniui pasiskolintą medžiagą, ji sakė, jog šią programą būtų galima išplėsti nuo vienos valandos iki keturių. Net ir tada vargu ar visi įdomiausi momentai būtų parodyti. Gaila, kad programos laikas buvo labai ribotas ir daug ką reikėjo išimti arba apžvelgti tik prabėgomis.

R. Sanders minėjo, jog buvo kreiptasi ir į Lietuvos prezidentą, buvusį čikagietį Valdą Adamkų. Jis atsuntė vi-dejuoste užfiksuotos medžiagos, kuri irgi programoje bus panaudota.

Teksto skaitovė iš pradžių buvo norėta turėti žymią lietuvių kilmės aktorę ir dainininkę Ann Jillian — Jūrą Nausėdaitę. Tačiau šiai nesutikus, apsisotus ties žymiuoju sportininku, buvusiu profesionalaus amerikoniško futbolo žaidėju, dabar televizijos komentatoriumi Richard — Dick Butkumi. Šis Čikagos Rose-lando lietuvių telkinyje gimęs tautietis atlikęs pasakotojo rolę. Žinant, kokio didelio populiarumo amerikiečių tarpe yra susilaukęs Dick Butkus, netenka aiškinti, kad jo dalyvavimas šioje programoje, pritrauks daug žiūrovų iš amerikiečių publikos.

Ši neeilinė programa, sukurta apie Čikagos lietuvių, bus pirmoji tokio pobūdžio laida per žymią amerikiečių televizijos stotį. Kaip čia lietuvių bus pristatyti, patys žiūrėdami galėsime įsitikinti. Be abejo, tai bus gera reklama visiems lietuviams. Jei taip atsitiks, nepamirškime ne vien tik finansiskai šią televizijos stotį paremti, bet ir jos vadovybei nusiųsti padėkos laiškus.

Ed. Šulaitis

My Christmas Gift To You

Vilija Kerelis

Prieš jus — naujai išleista dr. Vilijos Kerelės įdėnuota kompaktinė plokštelė „My Christmas Gift To You“, kurią galite įsigyti „Draugo“ krautuvelėje (kaina — 15 dol., persiuntimo mokestis — 5 dol., Illinois valstijos gyventojai prideda 8.75 dol. mokesčių). Plokštelėje — 14 kalėdinių giesmių, atliekamų angliška (yra ir viena lietuviškas korinis — „Valdove Dis“). Dainininkė pritaria muzikantų grupei, grojanti viola, fortepijonu, vargonais, fleita ir violončele. V. Kerelės kompaktinė plokštelė galite užsisakyti ir rašydami [www.DrVilija@aol.com](mailto:DrVilija@aol.com)

Aleksandras Atutis, gyvenantis Pleasant Hill, CA, atsiųsindamas už kalėdines atvirutes, mūsų laikraštį remia 50 dol. auka. Tariaume nuosirdžiai dėkingi!

Kun. Stasys Raila, gyvenantis Little Neck, NY, prasi-tęs „Draugo“ prenumeratą ir mūsų laikraščio leidybą parė-mė 50 dol. auka. Esame labai dėkingi!

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Genė Juodikienė iš Chicago Ridge sveikina gimines, draugus bei pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Linksmų ir laimingų švenčių!

Laimės, džiaugsmo ir ramybės linki **Marytė Černiūtė** per šias Kalėdas šventes. Lai Naujieji metai būna gausūs Dievo palaimos.

Kazė ir Večislovas Brazai visus pažįstamus sveikina su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais. Linksmų ir laimingų švenčių!

Monika ir Antanas Krutuliai, gyvenantys Oak Lawn, IL, sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami nuotaukingų šv. Kalėdų ir sveikų, laimingų Naujųjų metų.

Šv. Antano parapijoje (Cicero, IL) lietuviškos Mišios Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės proga bus atšvičiamos šį šeštadienį, gruodžio 8 d., 12 val. Šv. Antano bažnyčioje (15 gatvė ir 50 Avenue kampas, Cicero priemiestyje). Visi apylinkių lietuviai katalikai kviečiami.

Algis Strimaitis, gyvenantis Chicago, IL, atsiųsindamas už kalėdines atvirutes, siūnia 50 dol. auką. Tariaume nuosirdžiai dėkingi!

Galbūt norėtumėte papuošti savo namus žinomos lietuvių grafikos Ramunės Vėliuonienės darbais? Atvykite į dailininkės kūrinių parodą, kurios atidarymas vyks šį šeštadienį, gruodžio 8 d., 5 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte. Čia galėsite ne tik įsigyti šios grafikos darbų pavyzdžių, bet sutikti pačią kūrėją!

Metinio pokylio, kurį šį šeštadienį, gruodžio 8 d., rengia Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapija, meninę programą atliks solistė Dalia Eidukaitė-Štaliakienė, lydi akompanuojant muzikantų Manigirdui Motkaičiui. Pradžia — 5:30 val. p. p. Rengimas — iš 44 gatvės prie Fairfield Avenue. Informacija tel. 773-847-4855.

ŠV. ONOS BAŽNYČIOJE — PRIEŠKALĖDINIS SUSITIKIMAS

Gruodžio 16 d. tuoj po pamaldų Šv. Onos bažnyčioje (Beverly Shores, Indiana), artėjančių šv. Kalėdų proga Lietuvių klubas kviečia visus pasidalyti kalėdine nuotaika, palabėndami ir pasivaišinti. Klubas tai ruošia jau kelerius metus iš eilės ir tiek parapijiečiai, tiek svečiai džiaugiasi šia tradicija. Parapijos klebonas (iš dalies lietuvių kilmės) kun. John B. Barasinski tam pritaria ir kartu dalyvauja.

Šv. Mišios lietuvių kalba bus atšvičiamos 1 val. p. p. Mišias auko iš Lietuvos atvykęs kun. Kazimieras Ambrašas, SJ. Vargonais pritaras muz. Vytautas Gutasas, visai bažnyčiai prisidedant giedojimu.

Prieš keletą metų ši bažnyčia buvo perkonstruota ir perstatyta pagal architekto Viliaus Masiulio projektą. Vidus yra įdomus tuo, kad per stiklinę sieną už altoriaus matosi miškas ir apylinkės gamta, suteikianti ryšį ir jaukumą. Bažnyčios statybai, įrengimui bei išlaikymui vietos lietuviai yra davę daug įnašų. Virš altoriaus kabinasi kryžiaus Nu-kryžiuotasis yra išlietas iš suaukotų gintarų. Tabernakulį išdrožino dail. Petras Vėbra. Yra ir lietuviškas rūpintojėlis, išdrožtas dail. Jurgio Daugvilos. Kai kurie vitražai yra paaukoti lietuvių parapijiečių. Ant vienos sienos kabo gintarinis Aušros Vartų Madonos paveikslas. Taigi mūsų bažnyčia yra maloni, jauki ir suteikianti dvasinį atsigavimą bei ramybę.

Ta pačia proga klubo valdyba sveikina visus su ateinančiomis šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.

Vytautas Šimkus

Šį sekmadienį, gruodžio 9 d., 2:45 val. p. p. kviečiame vykti į Mokslo ir pramonės muziejų (57-oji gatvė ir Lake Shore Drive), kur kalėdinių eglučių parodų salėje vyks renginys „Kalėdos pasaulyje ir šviesų šventė“. Čia dalyvaus ir lietuviai. Koncertuos tautinių šokių grupė Lietuvos Vyčiai, atvyks nenuilstantis pagrindinis grupės vadovas Frank Zopolis, šokių mokytojos Lidija Ringienė, Daiva Kamberos, chor. Ligija Tautkuvienė, muz. akomp. Diana Vidugirienė, vaikų choras „Lakštutė“, vadovaujamas Dalius Gedvilienės, solistės Agnė Gedvilaitė ir Dalia Gedvilienė, kanklininkų grupė (vadovė Genė Razumienė) ir Kalėdų senelis John Radovich. Tai bus puiki proga ne tik prisiminti mūsų apeigas, bet ir susipažinti su kitų papročių tradicijomis. Pasirodymai vyks nuo 11 val. r.

Dr. Gediminas ir Vanda Balukai iš Oak Lawn, IL, dienraščio „Draugas“ leidybai paremti atsuntė 100 dol. Nuosirdžiai dėkingi!

Labdaros vakaras „Seklyčioje“ vyks gruodžio 8 d., šeštadienį, 6:30 val. v. Bus įteikta jau penkta prelato Dr. Juozo Prunskio premija, valgysim vakariene, o meninėje programoje svečias linksminis „Tėviškės“ kapelės vyrai su vadovu Stase Jagminiene. Dalyvaus ir svečias — „Ainių“ ansamblio birbynininkas Jonas Urbonas. Visi laukiami.

Per Adventą Brighton Parko Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, jos priekyje, bus pastatytas „Pasninko krepšelis“, į kurį parapijiečiai prašomi įmesti tai, ką sutalpaus nuo savo pasninko stalo. Visu tuo pasidalinsime su vargstančiais tėvyneje. Praėjusios Gavenijos metu taip buvo surinkti daugiau kaip 500 dolerių, kurie buvo išsiųsti į Lietuvą. Parėmėme 10 daugiavaikių šeimų, iš jų gavome nuosirdžių padėkos laiškus su nuotraukomis. „Pasninko krepšelio“ dovanų lauksime visą Adventą.

Maria Seduikis, gyvenanti Chicago, IL, atsiųsindama už kalėdines atvirutes, prie laikraščio leidybos prisideda 50 dol. auka. Esame labai dėkingi!

Beverly Shores (Indiana) Lietuvių klubas 2002 metais išrinko naują valdybą: Isolda Šimkienė — pirmininkė; Natalija Vaznelienė — vicepirmininkė; Irena Jonynienė — sekretorė; Juozas Noreika — izdininkas; Jonas Kubilius — narys. Revizijos komisiją sudaro Meilutė Rulienė, Janina Vienužienė, Jurgis Daugvila, nominacijos komisijai priklauso Jaunutis Dagys, Eugenijus Bartkus.

Skelbimai

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v. r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **„Saulutė“**, našlaičiams bei paramos reikalingiems paremti Daytona Beach, FL, skyrius, dėkoja už aukas, gautas per susirinkimą 11.17.2001: A. Sandargienei, O. Karašienei, V. Bagdonienei, J. Grybauskienei, A. Jagutienei, D. Ušcinskienei, Rastoniams (iš viso \$300). Dr. B. Preikštienė paaukojo \$200 prisiminimui jos mie-lo ir brangios draugės Birutės Skorubskienės ir jos dukrelės Rimutės Tamošiūnienės. Širdinga padėka visiems.

„Saulutės“ valdyba

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos salėje vykusiame susitikime apie apylinkės reikalus pasakojo Vida Sakevičiūtė (viduryje). E. Šulaičio nuotr.

TUKSTANTMEČIO MADONA — MARQUETTE PARKE

Tukstantmečio Madona — tokiu vardu pavadinta didžiulė Švč. M. Marijos statula, kuri šiemet keliauja po įvairias katalikų parapijas. Pavaršarį ji pabuvojo prie Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke, o dabar atvežta į Marquette Parką, kuriame įsikūrusi Švč. M. Marijos Gimimo vardu pavadinta lietuvių šventovė. Pati statula pastatyta Maria gimnazijos (6727 S. California Ave.) kieme, ne per toliausia nuo ankščiau minėtos bažnyčios. Ji buvo atvežta gruodžio 2 d. ir bus iki gruodžio 9 d.

Ši statula yra stambus meno kūrinys, kurį sukūrė menininkas Charles Cropper Parks iš Wilmington, Delaware valstijos. Jos aukštis — 33 pėdos ir 8 coliai, o svoris — 8,400 svarų.

Praėjusį sekmadienį (ypač po lietuviškos Sumos parapijos bažnyčioje ir susirinkimo parapijos salėje) prie Tukstantmečio Madonos rinkosi nemažai lietuvių. Kai kurie meldėsi, kiti vien tik gėrėjosi šiuo įspūdingu kūriniu. Prie statulos taip pat giedojo Maria gimnazijos mokinių choras, susirinkusieji klausėsi giesmių, po to fotografavosi.

Gruodžio 8 d. (šeštadienį) kaip tik yra Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė, tad Marijos vardu pavadintoje Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje bus atnaušijamos iškilmingos pamaldos, o prie Tukstantmečio Madonos vyks speciali programa.

Smagu matyti, kad Marquette Parko lietuvių parapijos lietuviška veikla atsigauna. Lietuviškas pamaldas čia lanko gausus mūsų tautiečių būrys, o pati apylinkė gražinama ir lietuvių skaičius čia vis didėja. Tai — naujai iš Lietuvos atvykusieji tautiečiai, kurie vis papildo čia gyvenančiųjų gretas, kiti net nuosavybę čia įsigyja.

Praėjusį sekmadienį šios parapijos mokyklos salėje įvyko specialus susirinkimas, kurio metu buvo papasakota apie jau pradėtus apylinkės pagerinimui skirtus darbus.

Šį gausų parapijiečių ir kitų suinteresuotų lietuvių susirinkimą pradėjo parapijos klebonas.

Pasaulio lietuvių centro tradicinės Kūčios rengiamos gruodžio 16 d. 12 val. didžiojoje centro salėje. Visus maloniai kviečiame. Stalus ar vietas užsisakykite kreipdamiesi į Aldoną Palekienę tel. 708-448-7436.

Sveikinkite savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais per „Draugą“ — siųsdami savo pasveikinimus ir 15 dol. auką „Draugo“ administracijon arba patys užėdami ir atnešdami skelbimus. Be to, „Draugo“ krautuvelėje turime įvairių suvenyrų, tinkamų Kalėdinėms dovanėlėms.

nas Jonas Kuzinskas, o visus aiškinimus atliko specialaus komiteto atstovė Vida Sakevičiūtė. Ji buvo atsivežusi vaizdinės medžiagos ir spausdintos literatūros, kuri padėjo nušviesti apylinkės pagerinimui skirtus projektus, tikrai turėsiančius sudominti ne vien tik Marquette Parko gyventojus, bet ir tuos, kurie čia norėtų nebrangiomis kainomis įsigyti nekilnojamojo turto.

Po pranešimo prie kai kurių statų vyko konkretesni paaiškinimai — atarinėjo V. Sakevičiūtė ar jos talkininkės. Mūsų tautiečiai galėjo įsigyti daug vertingos informacijos. Jos dėka, atrodo, Marquette Parko lietuvių telkinyje, anksčiau buvusiam labai gausiam, apsigyvens, nuosavybę įsigys daugiau naujai atvykusių lietuvių.

Tada būtų užtikrinta Švč. M. Marijos Gimimo parapijos lietuviška ateitis ilgam laikui, įsikurtų daugiau mūsų tautiečių įstaigų šiame rajone, panašiai kaip kad ankščiau buvo.

Ed. Šulaitis

Tukstantmečio Madona — Maria mokyklos kieme.

E. Šulaičio nuotr.

WTTW Čikagos televizijos 11 kanale gruodžio 10 d., pirmadienį, nuo 6:30 val. v. iki 10:30 val. v. į žiūrovų klausimus telefonu atsakins trijų lietuviškų organizacijų — Balzės lietuvių kultūros muziejaus, Lemonto Maironio lietuviškos mokyklos ir „Dainavos“ lietuvių meno ansamblio — atstovai. Kviečiame lietuvių žiūrėti laidą, skambinti ir aukoti. Parodykime, jog lietuviai Čikagoje — didelė jėga. Taip pat primename, kad paaukojus tam tikrą sumą pinigų, aukotojas gaus dovaną — filmajuostę apie Čikagos lietuvių.